

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ

จากบทก่อนหน้า ทำให้ทราบถึงแนวคิดในการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานความปลอดภัยในสินค้าของเล่นเด็ก ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงบทบัญญัติกฎหมายที่
เกี่ยวข้องและมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศเพื่อให้เห็นข้อจำกัดของ
กฎหมายไทย โดยการเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศต่อไป

เป็นที่ทราบกัน โดยทั่วไปว่า ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้
ของเด็กในทุกยุคทุกสมัยของเล่นเด็กจึงต้องมีการออกแบบและทำขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละ
กลุ่มแต่ละวัย การเลือกของเล่นต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องต้อง
ให้ความสนใจและรู้จักเลือก โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์และการฝึกทักษะต่าง ๆ
แต่อย่างไรก็ตาม กลับพบว่าเกิดอุบัติเหตุจากผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กอยู่บ่อยครั้งสาเหตุก็เนื่องมาจาก
เด็กได้รับของเล่นที่ไม่เหมาะสมกับวัยหรืออาจเกิดจากผลิตภัณฑ์ของเล่นไม่ได้มาตรฐานหรือนำไป
เล่นอย่างผิดวิธีหรือผิดวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ของเล่นบางชนิดแม้จะเล่นอย่างถูกวิธีและตรง
จุดประสงค์ของผู้ออกแบบแต่ก็อาจมีอันตรายเกิดขึ้นได้ดังนั้นในหลายประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในกลุ่มสหภาพยุโรปจึงได้ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก
โดยกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่จะนำเข้าต้องมีเครื่องหมาย CE Mark¹ และมีคุณภาพตาม

¹ CE Mark หรือ Conformance European Mark เป็นเครื่องหมายที่แสดงว่าสินค้าอุตสาหกรรมที่จำหน่ายในสหภาพ
ยุโรปทั้งสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตใน EU มีการออกแบบและการผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยตาม
ระเบียบข้อบังคับที่ EU กำหนด. โปรดดูบริษัท คูลดี พา การไฟฟ้า จำกัด. *Conformite European Mark*. (ออนไลน์).
เข้าถึงได้จาก: http://www.cooldepa.com/attachments/view/?attach_id=8202. [2558, 3 กันยายน].

EN71² หรือในกรณีของสหรัฐอเมริกา มีการกำหนดให้ต้องมีมาตรฐาน Consumer Product Safety Commission (CPSC) และ ASTM F963³ ในกรณีการผลิตสินค้าที่เป็นของเล่นเด็กไว้ด้วย

ในเบื้องต้นเมื่อได้ทราบถึงมาตรฐานสากลเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยของของเล่นเด็กแล้ว ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทย

3.1 มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทย

การควบคุมตรวจสอบผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในประเทศไทยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่สองหน่วยงานด้วยกัน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีหน้าที่ตรวจสอบสินค้าทั่วไปในท้องตลาด และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการตรวจสอบและการอนุญาตให้ผลิต ตรวจสอบกระบวนการผลิต รวมถึงการรับรองมาตรฐานสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก ซึ่งมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเลขที่ มอก. 685 เล่ม 1 ถึงเล่ม 3-2540 แต่มาตรฐานดังกล่าวได้บังคับใช้มานานเกือบ 20 ปี ซึ่งข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากเกิดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ขึ้นในโลก ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาเปรียบเทียบถึงข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยต่าง ๆ ที่มี โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายและระเบียบซึ่งกำหนดมาตรฐานสากลของต่างประเทศเพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคและการพัฒนาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก⁴

โดยผู้วิจัยจะอธิบายถึงความเป็มาและสาระสำคัญของกฎหมาย 2 ฉบับดังกล่าวข้างต้น คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 พอสังเขป ดังนี้

² ที่ EU กำหนด. บริษัท คูดี พาการไฟฟ้า จำกัด. *Conformite European Mark*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.cooldeepa.com/attachments/view/?attach_id=8202. [2558, 3 กันยายน].

³ ASTM หรือ American Society for Testing and Materials เป็นมาตรฐานคุณภาพสินค้าอเมริกา ที่เกี่ยวข้องกับของเล่นและรู้จักกันดีได้แก่ ASTM F963-08 Standard Consumer Safety Specification on Toy Safety.

⁴ ชิตพล หงศาลา. (2553). *ปัญหากฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค: ศึกษากรณีความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจที่มีต่อผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็ก*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 67-68.

3.1.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ปัญหาด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศนับเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยช่วงแรกรัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาของผู้บริโภคเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2519 ในสมัยรัฐบาลของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นครั้งแรก และต่อมาในสมัยพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ยังให้ความสำคัญกับปัญหาด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นมาอีกครั้ง และได้มีการตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นเป็นครั้งแรก คือ “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522” มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา⁵

ต่อมาได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 โดยได้รับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคไว้ 5 ประการ คือ

- 1) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
- 2) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าและบริการ
- 3) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
- 4) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา และ
- 5) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ซึ่งสิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากสินค้าและบริการรวมถึงการชดเชยความเสียหาย เป็นสิ่งที่กระบวนการบังคับทางกฎหมายต้องให้ความสำคัญ เพราะกระบวนการบังคับใช้ในเรื่องดังกล่าวมีความซับซ้อนและต้องกำหนดเงื่อนไขการบังคับใช้ให้เกิดความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริงทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

อย่างไรก็ดี ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขฉบับที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2541 กลับยังไม่มีมาตรการคุ้มครองสินค้าอันตรายที่อยู่ในตลาด โดยให้อำนาจคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคออกคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

⁵ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ. (2558). *วาระปฏิรูปที่ 31: การปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. หน้า 1.

จากปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2556⁶ โดยมีเหตุผลหลายประการ อาทิ การเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคเพื่อลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาล เพิ่มการให้บริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค รวมถึงการกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ซึ่งมาตรการนี้เรียกในทางสากลว่า “Recall” ซึ่งกำหนดมาตรการการเรียกคืนสินค้าไว้ในมาตรา 36⁷ โดยวางหลักเกณฑ์ว่าหากมีเหตุ

⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2556. (2556, 18 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 (ตอนที่ 25 ก), หน้า 4.

⁷ พระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2556. มาตรา 36 “เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้น ถ้าผู้ประกอบการไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์โดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้ ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน คณะกรรมการอาจออกคำสั่งห้ามขายสินค้านั้นเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะทราบผลการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้น

ในกรณีที่ผลการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดคลลตามมาตรา 30 หรือตามกฎหมายอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามผู้ประกอบการขายสินค้านั้น
- (2) ให้ผู้ประกอบการจัดเก็บสินค้าที่ยังไม่ได้จำหน่ายแก่ผู้บริโภคกลับคืน หรือเรียกคืนสินค้าจากผู้บริโภค
- (3) ให้ผู้ประกอบการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงสินค้านั้นไม่ให้เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือเปลี่ยนสินค้าหรือลดใช้ราคาสินค้าให้แก่ผู้บริโภค
- (4) ให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรจัดส่งสินค้านั้นกลับคืนออกนอกราชอาณาจักร
- (5) ให้ผู้ประกอบการทำลายสินค้านั้น
- (6) ให้ผู้ประกอบการปิดประกาศ แจ้ง หรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายของสินค้านั้นให้ผู้บริโภคทราบ หรือเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5)

ให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคสอง เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ สินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หมายความว่า สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย หรือจิตใจของผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการ โดยประกาศราชกิจจานุเบกษา

อันควรสงสัยว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้า และในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนคณะกรรมการอาจออกคำสั่งห้ามขายสินค้านั้นเป็นการชั่วคราว แต่หากพิสูจน์ได้ว่าสินค้าที่ทำการทดสอบดังกล่าวมีลักษณะอันตราย คณะกรรมการอาจมีคำสั่งห้ามขายสินค้าเป็นการถาวร รวมถึงอาจมีมาตรการอื่น ๆ อาทิ ห้ามขายสินค้า ให้เรียกคืนสินค้าออกจากตลาดหรือเรียกคืนจากผู้บริโภค เป็นต้น

อย่างไรก็ดี มีประเด็นที่ต้องวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับถ้อยคำและเงื่อนไขตามกฎหมายที่จะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเรียกคืนสินค้าเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรม เนื่องจากในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มีการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่จะพิจารณาถึงความจำเป็นและเร่งด่วนของการใช้มาตรการออกคำสั่งห้ามขายสินค้าเป็นการชั่วคราว รวมถึงวิธีการเรียกคืนสินค้ายังไม่มีความชัดเจนว่าจะถูกกำหนดมาในรูปแบบใดทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2552 ยังไม่มีการออกกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการ ในการเรียกคืนสินค้าไว้ จึงทำให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่นำมาตรการเรียกคืนมาบังคับใช้ ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคใช้มาตรการห้ามขายสินค้าเพียงมาตรการเดียว

สินค้าที่อยู่ภายใต้คำสั่งห้ามขายสินค้านั้นต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สงสัยว่าสินค้าใดที่จะวางจำหน่ายในท้องตลาด หรือได้วางจำหน่ายแล้วหรือได้จัดจำหน่ายไปให้แก่ผู้บริโภคแล้วปรากฏลักษณะของความเสียหายที่ผู้บริโภคอาจได้รับอันตรายหากมีการใช้สินค้านั้น และไม่มีมาตรการอื่นที่จะป้องกันได้ตามกฎหมายอื่นคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจห้ามหรือระงับการจำหน่ายสินค้าที่จะวางหรือได้วางจำหน่ายในท้องตลาดได้อย่างไรก็ตามสินค้าที่อยู่ภายใต้คำสั่งห้ามจำหน่าย (Ban) นั้น เป็นที่ชัดเจนแล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัยและอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภคได้ แต่บางครั้งอาจมีกรณีสินค้าที่อยู่ภายใต้คำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้า หลุดลอดออกไปสู่ท้องตลาดได้ ไม่ว่าจะกรณีที่เกิดจากผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าไม่รู้ว่ามีการสั่งห้ามจำหน่ายสินค้า หรือมีการจงใจขัดคำสั่งห้ามจำหน่าย ด้วยเหตุดังกล่าว กฎหมายจึงต้องกำหนดให้มีการเรียกคืนสินค้าที่อยู่ภายใต้คำสั่งห้ามจำหน่าย⁸

คำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าอาจเป็นการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับสินค้าชนิดหนึ่งชนิดใดก็ได้ ซึ่งเป็นของผู้ผลิตรายหนึ่งรายใดก็ได้ หรืออาจเป็นคำสั่งห้ามผลิตสินค้าใด ๆ ที่มีส่วนประกอบหรือสารต้องห้ามตามที่ระบุไว้ในคำสั่งห้ามก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น⁹

คำสั่งตามมาตรา นี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”.

⁸ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. (2554). *มาตรการเรียกคืนสินค้าเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 56.

⁹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 56.

1) สหรัฐอเมริกา ตามมาตรา 108 ของ The Consumer Product Safety Improvement Act of 2008 (CPSIA)

2) เครือรัฐออสเตรเลีย ตาม Consumer Protection Notice No. 6 of 2010: Unsafe: goods notice

3) กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป (EU) กำหนด ห้ามผลิต/จำหน่ายสินค้าสำหรับเด็กที่มีสารตะกั่วหรือสาร Phthalate 6 ประเภท ได้แก่ DNIP, DIDP, DNOP, DEHP, BBP และ DBP ในพลาสติก (PVC) เพื่อผลิตเป็นสินค้าของเด็กเล่นทุกชนิดที่เด็กใส่เข้าปาก รวมทั้งผลิตภัณฑ์ดูแลเด็ก (Children articles) ด้วย เนื่องจากสารดังกล่าวอาจก่อให้เกิดมะเร็ง

3.1.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ปัจจุบัน สำหรับความสามารถในการผลิตโดยเฉพาะในส่วนของภาคอุตสาหกรรม นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยมีตัวชี้วัดจากสัดส่วนมูลค่าผลผลิตอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมต่อมูลค่าการส่งออกรวมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย แต่เป็นไปในลักษณะของการเพิ่มมูลค่า (Value Added) ในกระบวนการผลิตมากกว่าการสร้างคุณค่า (Value Creation) รวมถึงความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ของประเทศไทยเพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่ายังมีน้อยมากเนื่องจากขาดการสังมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพภายในให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้มา (Endogenous Efforts) ขาดการยกระดับห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain) รวมถึงขาดการประสานความร่วมมือกัน (Synergy) ด้วยนวัตกรรม องค์ความรู้ และเทคโนโลยี ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวจากการแข่งขันที่ใช้แรงงานไร้ฝีมือค่าแรงต่ำและทุนเป็นหลักเป็นการสร้างคุณค่าด้วยนวัตกรรมองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับความท้าทาย ความเสี่ยง โอกาสและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและเพื่อเป็นการยกระดับการสร้างความสามารถของประเทศไทย และในการแข่งขันระดับโลกสำหรับประเทศไทย นับว่ามีศักยภาพทางด้านการผลิตทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจรวมถึงการจ้างงานจำนวนมากให้แก่ประชาชนในประเทศดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยให้มีปริมาณคุณภาพเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ¹⁰

¹⁰ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2555). *แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/industry_plan/National_Industrial_Development_Master_Plan.pdf. [2558, 24 สิงหาคม].

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2551¹¹ ลงวันที่ 18 มกราคม 2551 ให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการมาตรฐานของประเทศโดยส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายในประเทศให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในตลาดโลก พิทักษ์สิ่งแวดล้อม และคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรม มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดอำนาจหน้าที่ คือ “พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511”¹² ซึ่งปรับปรุงมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ถึงปี พ.ศ. 2558 รวมแก้ไขปรับปรุงกฎหมายทั้งสิ้น 7 ฉบับ

เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายในช่วงแรกเป็นเหตุผลอันเนื่องมาจากประเทศไทย กำลังอยู่ในช่วงการเร่งรัดพัฒนากิจการอุตสาหกรรม แต่ก่อนหน้านั้นยังขาดการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในการผลิตสินค้าส่งผลสินค้าของประเทศไทยมีคุณภาพที่ต่ำและขาดความน่าเชื่อถือ และสินค้าบางประเภท บางรายการ ยังอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภคและประชาชน ดังนั้น ในช่วงแรกของการตรากฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมและเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งแก่ประชาชน กิจการอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ

ในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่อจากนั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามาดูแล การกำหนดมาตรฐานเพื่อให้ได้มาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการส่งออกสินค้า รวมถึง การลดขั้นตอนต่าง ๆ ของหน่วยงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดหลักธรรมาภิบาลที่ดี

ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าด้านของเล่นเด็กไม่ได้กำหนดชัดเจนในตัวพระราชบัญญัติฯ แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจในการประกาศมาตรฐานสำหรับผลิตอุตสาหกรรมใด ๆ โดยอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ¹³

¹¹ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2551. (2551, 23 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 (ตอนที่ 18 ก), หน้า 1.

¹² พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511. (2511, 31 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 85 (ตอนที่ 121), หน้า 1023.

¹³ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2558. มาตรา 15.

ประเทศไทยโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ ประกาศกระทรวง อุตสาหกรรมฉบับที่ 2280-2282 (พ.ศ. 2540)¹⁴ กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ของเล่นต้องมีมาตรฐาน ดังนี้¹⁵

- 1) เรื่อง ข้อกำหนดทั่วไปมาตรฐานเลขที่ มอก. 685 เล่ม 1-2540
- 2) เรื่อง ภาชนะบรรจุและฉลากมาตรฐานเลขที่ มอก. 685 เล่ม 2-2540
- 3) เรื่อง วิธีทดสอบและวิเคราะห์มาตรฐานเลขที่ มอก. 685 เล่ม 3-2540

ซึ่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมทั้ง 3 ฉบับมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป ทั้งนี้มาตรฐานดังกล่าวมีขึ้นเพื่อลดอัตราเสี่ยงของการเกิดอันตรายต่อเด็กจากผลิตภัณฑ์ของเล่นให้น้อยลง และส่งเสริมให้มีการทำผลิตภัณฑ์ของเล่นที่มีคุณภาพโดยกฎหมายกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ของเล่นต้องผ่านการตรวจสอบ ซึ่งผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้นำเข้า จะต้องได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อน ซึ่งกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กต้องมีมาตรการด้านความปลอดภัย ดังนี้¹⁶

1) วัสดุที่ใช้ทำของเล่น

(1) วัสดุทุกชนิดที่ใช้ทำของเล่นต้องเป็นวัสดุใหม่ หรือเป็นเศษวัสดุใหม่ที่ได้จากกระบวนการทำผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน เช่น เศษพลาสติกจากการทำชิ้นงาน เศษเส้นใย สิ่งทอ เศษผ้า และต้องปราศจากสิ่งแปลกปลอมที่เป็นอันตราย หรือสิ่งอื่นใดในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังนี้

(1.1) พลาสติก

ก. ต้องทำจากเรซินที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน หรือทำจากเศษพลาสติกที่เหลือจากการทำชิ้นงานอื่นแต่ไม่เคยใช้งานมาก่อนและปราศจากสารเคมีหรือวัสดุใด ๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข. วัตถุเจือปน เช่น พงสี ตัวคงสภาพ ที่ใช้ผสมเพื่อประโยชน์ในการทำต้องไม่มากจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือทำให้เกิดผลเสียต่อการใช้งาน

(1.2) ไม้

ก. ต้องปราศจากราหรือรอยที่เกิดจากการทำลายของปลวกหรือแมลงอื่น ๆ

ข. ต้องไม่อบหรืออัดด้วยสารรักษาเนื้อไม้ที่อาจเป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

¹⁴ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511.

¹⁵ ชิตพล หงศาลา. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 4. หน้า 60-67.

¹⁶ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเลขที่ มอก. เล่ม 1-2540 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511.

(1.3) แก้ว

ก. ห้ามใช้แก้วทำของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ยกเว้นลูกแก้วในของเล่นที่เขย่าให้เกิดเสียง

ข. ให้ใช้แก้วทำของเล่นสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปได้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการใช้งาน เช่น กล้องส่องทางไกล และต้องหนาไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร

(1.4) วัสดุขี้ผึ้ง

ก. ต้องปราศจากเศษวัสดุหรือวัตถุใด ๆ ที่แข็ง แหวม คม หรืออื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก

ข. ต้องไม่มีรา แมลง ชิ้นส่วนของแมลง มูลสัตว์ หรือตัวอ่อนของแมลง

ค. วัสดุขี้ผึ้งที่มีลักษณะเป็นเม็ด (Granule) ขนาดไม่เกิน 3 มิลลิเมตร ต้องหุ้มห่อ 2 ชั้นก่อนทำเป็นของเล่น

(1.5) สิ่งทอ

ต้องเป็นชนิดที่มีการติดไฟต่ำ โดยเมื่อได้มีการทดสอบตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่น เล่ม 3 วิธีทดสอบและวิเคราะห์มาตรฐานเลขที่ มอก. 685 เล่ม 3 แล้ว เปลวไฟที่เกิดขึ้นต้องดับได้เองภายในเวลา 5 วินาที หรือบริเวณที่เกิดการลุกไหม้เป็นเวลา 5 วินาทีต้องมีความยาวน้อยกว่า 100 มิลลิเมตร

(1.6) เชื้อเพลิง

เชื้อเพลิงที่เป็นทั้งของแข็งและของเหลวที่ใช้ร่วมกับของเล่น ซึ่งอาจอยู่ภายในของเล่นหรือแยกอยู่ต่างหาก ต้องมีคำเตือนไว้ที่ฉลาก

(2) ห้ามใช้วัสดุต่อไปนี้ทำของเล่น

(2.1) สารที่เมื่อถูกน้ำแล้วมีการขยายตัวเพิ่มขนาดผิดปกติ เช่น โซเดียม โพลีอะคริเลต

(2.2) วัสดุไวไฟ ต่อไปนี้

ก. เซลลูลอยด์ (เซลลูโลสไนเตรต) หรือวัสดุอื่นที่มีสมบัติการติดไฟเหมือนเซลลูลอยด์ ยกเว้นที่เป็นส่วนประกอบในสี และวาร์นิช

ข. วัสดุที่ผิวหนังจะลุกเป็นไฟวาบ (Flash effect) ถ้านำเข้ามาใกล้เปลวไฟ

ค. ก๊าซที่ติดไฟได้ (Flammable gas)

ง. สารที่รวมตัวกับสารอื่นแล้วเกิดสารใหม่ที่ติดไฟได้

จ. สารที่เกิดความร้อนหรือติดไฟได้เองในบรรยากาศที่อุณหภูมิห้องโดยไม่ต้องได้รับพลังงานใด ๆ

จ. สารที่ถูกน้ำหรือความชื้นในอากาศแล้วเกิดก๊าซที่ติดไฟได้ เช่น สารประกอบ โลหะคาร์ไบด์

2) คุณลักษณะทั่วไป¹⁷

(1) พื้นผิว

ต้องสะอาดและไม่มีรอยตำหนิหรือข้อบกพร่องใด ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดบาดแผล หรืออันตรายต่อเด็ก

(2) ขอบที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย

เมื่อทดสอบบริเวณหรือส่วนที่จับหรือสัมผัสได้ง่ายตาม มอก. 685 เล่ม 3 แล้ว หากมีขอบที่จับที่สัมผัสได้ง่าย ต้องมีลักษณะที่ปลอดภัยหรือเกิดอันตรายจากการเล่นน้อยที่สุด ขอบของส่วนที่เป็นแก้วต้องมนไม่มีคม หรือต้องเคลือบด้วยสารป้องกันความคมไว้ เช่น พลาสติก ยกเว้นกระจกที่ใช้กับกล้องจุลทรรศน์ ของของส่วนที่เป็นโลหะแผ่นต้องไม่มีคม หรือต้องงอ โคง หรือม้วน หรือต้องเคลือบสารป้องกันความคมไว้ เช่น พลาสติก ขอบของส่วนที่เป็นวัสดุอื่น เช่น พลาสติก โลหะ ไม้ ต้องปราศจากสิ่งบดบังใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก เช่น ครีป เลียน รอยฉีกขาดส่วนของการเล่นประเภทมีคม ให้มีคมได้เฉพาะของเล่นสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป เท่านั้น และต้องมีคำเตือนและวิธีเล่นไว้ที่ฉลาก

(3) รูในชิ้นส่วนซึ่งทำจากวัสดุแข็งบาง ของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีรู ในชิ้นส่วนซึ่งทำจากวัสดุแข็งบาง เช่น โลหะแผ่น ต้องมีขนาดตามที่กำหนดและไม่มีคม

(4) ตัวยึด ส่วนของตัวยึดที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย ต้องปราศจากสิ่งบดบังใด ๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อเด็ก เช่น เลียน ส่วนหัวของตัวยึดที่ออกแบบให้ฝังจมในเนื้อวัสดุ ต้องไม่มี ส่วนใดยื่นออกนอกเหนือพื้นผิวของเล่นส่วนปลายของตัวยึด เช่น หมุดเกลียว ตะปู และอื่น ๆ ที่ใช้ ทำของเล่น ต้องไม่เป็นส่วนที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย

(5) ปลายยื่น ปลายยื่นที่จับหรือสัมผัสได้ง่ายต้องไม่แหลมหรือมีคม หรือต้องเคลือบด้วยสารป้องกันความคมไว้ เช่น พลาสติก ปลายยื่นที่เป็นเส้นลวด ต้องม้วนหรือพันให้เรียบร้อย หากมีวัตถุประสงค์ให้เด็กจับงอได้ เมื่อทดสอบความทนแรงบิดตาม มอก.685 เล่ม 3 แล้ว ต้องไม่หัก หากปลายยื่นที่แหลมหรือมีคม และมีความจำเป็นต่อการเล่นได้เฉพาะสำหรับเด็ก ตั้งแต่ 6 ปี ขึ้นไปเท่านั้น และต้องมีฉลาก และคำเตือน และวิธีการเล่น

(6) บานพับ ระยะห่างระหว่างขอบของชิ้นส่วน 2 ชิ้นที่ยึดกันด้วยบานพับ เช่น ประตู ฝา ทุกตำแหน่งต้องน้อยกว่า 5 มิลลิเมตร หรือต้องเกิน 12 มิลลิเมตร

¹⁷ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเลขที่ มอก. เล่ม 1-2540. ข้อ 4.1.

(7) กลไกการขับเคลื่อน เมื่อทดสอบความทนต่อการตกกระแทกแล้ว ของเล่นต้องใช้งานได้ตามปกติโดยส่วนที่เป็นกลไกต้องไม่หลุด

(8) สปริง สปริงต้องมีสิ่งป้องกัน

(9) ตะเข็บของของเล่นที่ทำจากวัสดุสิ่งทอ เมื่อทดสอบความทนแรงดึงของตะเข็บแล้ว ตะเข็บหรือเส้นด้านบริเวณตะเข็บต้องไม่ขาดหรือวัสดุชั้นนอกที่ติดอยู่กับตะเข็บต้องไม่แยกออก

3) คุณลักษณะเฉพาะแบบ

(1) ของเล่นขนาดเล็กสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และของเล่นซึ่งมีชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกได้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของเล่นหรือชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกได้ต้องผ่านการทดสอบตาม มอก. 658 เล่ม 3

(2) ของเล่นซึ่งประกอบด้วยชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกไม่ได้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ชิ้นส่วนขนาดเล็กที่ถอดออกไม่ได้ต้องติดแน่นอยู่กับของเล่น และต้องไม่หลวมหรือหลุดออกมาเมื่อทดสอบแรงดึงตาม มอก. 685 เล่ม 3

(3) ของเล่นที่ใช้เป่า เช่น นกหวีด เมื่อใช้แรงดูดแล้วเม็ดกลมที่อยู่ภายในต้องไม่หลุดออกมา

(4) ของเล่นที่ใช้เป่า เช่น นกหวีด เมื่อใช้แรงแล้วเม็ดกลมที่อยู่ภายในต้องไม่หลุดออกมา

(5) ของเล่นที่ใช้ลากสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เชือกหรือสายสำหรับลากต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความหนาไม่น้อยกว่า 1.5 มิลลิเมตร และต้องไม่คม

(6) ของเล่นที่มีสายคล้องคอ ให้มีสายคล้องคอได้สำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปเท่านั้น และสายคล้องต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความหนาไม่น้อยกว่า 1.5 มิลลิเมตรและต้องไม่คม

(7) ของเล่นที่เด็กเข้าไปเล่นภายในได้และมีประตู ฝา หรืออุปกรณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันห้ามใช้กระดุม ซิป กลอน ขอสับ หรือวัสดุอื่นที่ใช้งานได้คล้ายคลึงกันเด็กสามารถเปิดประตูได้โดยง่าย ต้องมีการถ่ายเทอากาศได้ ในกรณีที่เป็นของเล่นทำจากวัสดุเทอร์โมพลาสติกต้องมีค่าเตือนไว้ที่ฉลาก

(8) ของเล่นที่ใช้ครอบศีรษะ สามศีรษะ หรือปิดปากและจมูก ซึ่งทำจากวัสดุที่อากาศผ่านไม่ได้ ของเล่นที่ใช้สวมศีรษะหรือปิดปากและจมูก ต้องมีช่องอากาศบริเวณปาก หรือบริเวณจมูกเพียงพอที่จะหายใจได้สะดวก

(9) ของเล่นที่ต้องรับน้ำหนักตัวเด็ก

(9.1) ของเล่นที่เคลื่อนที่ได้ด้วยกำลังของเด็ก เช่น จักรยาน สกูเตอร์ สเตปบอร์ด ต้องไม่พลิกหรือคว่ำได้ง่าย ในกรณีที่มีกลไกการขับเคลื่อนและมีล้อที่หมุนได้อย่างอิสระต้องมีห้ามล้อ ในกรณีที่เป็นจักรยานสองล้อแบบมีโซ่ต้องมีหุ้มโซ่

(9.2) ของเล่นที่อยู่กับที่ เช่น ม้าโยก กระดานลื่น กระดานหก ยกเว้นชิงช้าต้อง แข็งแรงทนทานไม่พลิกคว่ำง่าย

(9.3) ชิงช้าต้องแข็งแรงและต้องมีคำเตือนไว้ที่ฉลาด

(10) ของเล่นที่ไม่ต้องรับน้ำหนักตัวเด็ก อยู่กับที่ และหนักเกิน 5 กิโลกรัม เมื่อ ทดสอบเสถียรภาพของของเล่นแล้วต้องไม่พลิกคว่ำ

(11) ของเล่นที่ใช้ฟุ้งหรือยิงหรือของเล่นที่มีเครื่องฟุ้งยิง วัสดุยืดหยุ่นได้ที่ใช้เป็น พื้นผิวดึงหรือกดเมื่อทดสอบความทนแรงดึงและความทนการบิดแล้ว วัสดุที่หุ้มหรือวัสดุแม่เหล็ก ต้องไม่หลุด ไม่มีขอบหรือปลายแหลมคม และของเล่นที่ใช้ยิงต้องใช้ได้เฉพาะกับลูกที่ห้ามักกับของ เล่นเท่านั้นและต้องผ่านการทดสอบแรงกระแทกแล้ว ต้องมีคำเตือนและวิธีเล่นไว้ที่ฉลาด

(12) ของเล่นที่ใช้เลียนแบบอาวุธที่ไม่ใช่ฟุ้งหรือยิง เช่น มีด ดาบ ขวาน ต้องไม่มี ขอบมีคมหรือปลายแหลม

(13) ของเล่นที่เลียนแบบเครื่องป้องกันตัว เช่น หมวกนิรภัย เครื่องป้องกันตาต้องมี คำเตือนไว้ที่ฉลาด ในกรณีที่เป็นเครื่องป้องกันตา เช่น แว่นนิรภัย แว่นดำน้ำ เมื่อทดสอบวัสดุ ป้องกันแล้วส่วนที่เป็นวัสดุโปร่งใสต้องไม่แตก

(14) ของเล่นที่เขย่าเพื่อให้เกิดเสียง เมื่อทดสอบความทนต่อการตกกระแทกและ ความทนแรงกระแทกต้องไม่ร้าวหรือแตก

(15) วาวหรือของเล่นประเภทบินได้อื่น ๆ ที่เล่นโดยมีสายยาวตั้งแต่ 3 เมตรขึ้นไป ตัววาวหรือตัวของเล่น ต้องไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งทำด้วยโลหะและต้องมีสภาพต้านทานไฟฟ้า

(16) ของเล่นในน้ำ ต้องมีคำเตือนไว้ที่ฉลาด

(17) ของเล่นที่มีเสียง ยกเว้นของเล่นที่ใช้เป่าหรือตีเพื่อให้เกิดเสียงต้องมีการ ทดสอบความดังของเสียง

(18) ของเล่นที่ทำด้วยแผ่นพลาสติกอ่อน (Flexible plastics sheeting) ที่มีขนาดเกิน 100x100 มิลลิเมตร แผ่นพลาสติกอ่อนนั้นต้องหนาโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 0.038 มิลลิเมตร

(19) ของเล่นที่มีชิ้นส่วนที่ต้องสัมผัสหรือได้รับความร้อน ชิ้นส่วนที่ทำด้วยแก้วที่ ต้องสัมผัสหรือได้รับความร้อน ต้องทำจากแก้วบอโรซิลิเกตหรือแก้วชนิดอื่นที่มีคุณภาพเทียบเท่า

(20) ของเล่นที่มีเชื้อเพลิงหรือแหล่งความร้อนอื่น

(20.1) ของเล่นนั้นต้องไม่ถูกเป็น ไฟในขณะที่เล่นติดต่อกันแม้เป็นเวลานาน ไม่มีควัน ไม่มีกลิ่นน่ารำกึ่ง

(20.2) ในกรณีที่ใช้เชื้อเพลิง เมื่อทดสอบการบรรจุเชื้อเพลิงแล้ว เชื้อเพลิงที่เป็นของแข็งต้องไม่ตกออกจากที่บรรจุ เชื้อเพลิงที่เป็นของเหลวต้องไม่รั่ว ไม่ไหลออกจากที่บรรจุ

(20.3) ในกรณีที่มีเตาเผา ต้องเป็นแบบที่นิ้วสอดเข้าไปในเตาเผาไม่ได้ และที่ฝาต้องมีที่จับสำหรับปิด-เปิดเตาเผา

(20.4) เมื่อใช้งานเต็มที่จนอุณหภูมิถึงจุดสมดุลแล้ว อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ณ ส่วนที่ต้องสัมผัสด้วยมือ เช่น ลูกบิด ที่จับ ปุ่มบังคับ ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด

(20.5) เมื่อใช้งานเต็มที่จนอุณหภูมิถึงจุดสมดุลแล้ว อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ณ ส่วนที่ต้องจับหรือสัมผัสได้งาน (ยกเว้นข้อ (4)) ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด

(21) ของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีบีบหรือกัด เมื่อทดสอบรูปร่างและขนาดแล้วต้องไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของของเล่น โพลียูรีเทนขึ้นพื้นออกมาจากฐาน เมื่อทดสอบรอยร้าวแล้ว ของเล่นต้องไม่มีรอยร้าว รอยปริ รอยแตก หรือความเสียหายอื่น ๆ

4) คุณลักษณะด้านการติดไฟต้องมีการทดสอบ

(1) หน้ากากและเป็นหน้ากากบางส่วนที่มีเส้นขนหรือเส้นผมยาวน้อยกว่า 50 มิลลิเมตร หรือไม่มีเส้นขนหรือเส้นผม

(2) ของเล่นที่เป็นครา หนด ผมปลอม และหน้ากากซึ่งมีขนฟูหรือเส้นผมที่มีความยาวมากกว่า 50 มิลลิเมตร

(3) ของเล่นที่มีผิวนอกเป็นขนฟู (pile surface) และของเล่นที่มีผิวนอกเป็นสิ่งทอ (textile surface)

5) คุณลักษณะทางเคมี

(1) สี ปริมาณโลหะหนักที่สกัดได้จากสีต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดในตาราง

(2) สารเคลือบ ปริมาณโลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้จากสารเคลือบต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดในตาราง

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ที่กำหนดสูงสุดของปริมาณสารโลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้จากสี สารเคลือบ วัสดุขีดเขียน พลาสติก กระดาษ กระดาษแข็ง ฟิงเกอร์เพนต์และดินปั้น

โลหะหนัก	สี สารเคลือบ วัสดุขีดเขียน พลาสติก กระดาษและ กระดาษแข็ง (มิลลิเมตรต่อกิโลกรัม)	ฟิงเกอร์เพนต์และดินปั้น (มิลลิเมตรต่อกิโลกรัม)
----------	---	---

พลาสติก	60	60
สารหนู	25	25
เบเรียม	1000	250
แคดเมียม	75	50
โครเมียม	60	25
ตะกั่ว	90	90
ปรอท	60	25
ซีลีเนียม	500	500

(3) วัสดุขีดเขียน ปริมาณ โลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่
ตารางกำหนด

(4) พลาสติก ปริมาณ โลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด
ในตาราง

(5) กระจกและกระจกแข็ง ปริมาณ โลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้ต้องไม่
เกินเกณฑ์ที่กำหนดในตาราง

(6) ฟิงเกอร์เพนต์และดินปั้น ปริมาณ โลหะหนักในสารละลายที่สกัดได้ต้องไม่เกิน
เกณฑ์ที่กำหนดในตาราง

6) ภาชนะบรรจุ¹⁸

ภาชนะที่ใช้บรรจุของเล่นต้องแข็งแรง สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับของ
เล่นที่บรรจุอยู่ภายในในระหว่างขนส่ง ดังนี้

(1) ภาชนะบรรจุที่ทำด้วยพลาสติกอ่อน (Flexible plastic)

พลาสติกอ่อนที่ใช้หุ้มห่อของเล่นหรือทำถุงบรรจุของเล่นหรือเป็นส่วนหนึ่งของ
ภาชนะบรรจุที่ทำจากวัสดุอื่น เช่น กล่องกระดาษ ต้องหนาไม่น้อยกว่า 0.038 มิลลิเมตร

ถุงพลาสติกสำหรับบรรจุของเล่น ต้องมีความยาวรอบปากถุงมากกว่า 380
มิลลิเมตร และวิธีการปิดปากถุงต้องไม่เป็นการดึงสายหรือเชือกหรือใช้ลวด

(2) ภาชนะที่เป็นกล่องหรือมีฝาปิดต้องสามารถเปิดได้ง่ายและไม่มีวัสดุใดที่อาจ
เป็นอันตราย

¹⁸ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเลขที่ มอก. เล่ม 2-2540.

3.1.3 พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยพ.ศ.

2551

นอกจากกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว เป็นสาเหตุให้สำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้มีการศึกษาวิจัยในช่วงต่อมา และพบว่าประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยขึ้นเป็นการเฉพาะเจาะจง¹⁹ ดังนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยจึงได้ตราพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2552²⁰ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเป็นกฎหมายที่นำแนวคิดในเรื่อง “ความรับผิดโดยเด็ดขาด (Strict liability)” บังคับใช้กับผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้ออกแบบ ผู้นำเข้า หรือผู้ขาย โดยผู้บริโภคไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า²¹ เหตุผลที่ต้องมีกฎหมายฉบับนี้เนื่องจากในปัจจุบันการผลิตสินค้าไม่ว่าจะเป็นการผลิตภายในประเทศหรือแม้แต่การนำเข้าในราชอาณาจักร สินค้าต่าง ๆ ในปัจจุบันล้วนแต่มีกระบวนการผลิตที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สูงขึ้น การที่ผู้บริโภคจะตรวจสอบว่าสินค้าใดมีความปลอดภัยหรือไม่นั้นกระทำได้ยาก ดังนั้น การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจึงต้องผลักภาระการพิสูจน์ในเรื่อง “ความจงใจ” หรือ “ความประมาทเลินเล่อ” ในการกระทำผิด ให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นธรรม แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการก่อนการฟ้องคดีดังกล่าวกลับยังไม่มีมาตรการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (Punitive damage)

เมื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 พบข้อสรุป ดังนี้²²

¹⁹ มารยาท บุญดา. (2552). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสินค้าที่ไม่ปลอดภัย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. หน้า 42.

²⁰ พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551. (2551, 20 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 (ตอนที่ 36 ก), หน้า 17.

²¹ สมหวัง กำอินแก้ว. (2553). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาสินค้าที่ไม่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2555*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 42.

²² สักดา ธนิตกุล. (2557). *แนวคิดหลักกฎหมายและคำพิพากษากฎหมายกับธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม. หน้า 158-161.

1) หลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดโดยเคร่งครัด

โดยมาตรา 5 กำหนดให้ผู้ประกอบการทุกคนที่อยู่ในห่วงโซ่ของระบบการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งหมดต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และมาตรา 4²³ ได้นิยามคำว่า “สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” ว่าหมายความว่า ความไม่ปลอดภัยเนื่องจากการผลิต การออกแบบ การเตือน แต่อาจไม่รวมความไม่ปลอดภัยจากบรรจุภัณฑ์

2) ในมาตรา 6²⁴ กฎหมายกำหนดเพียงให้ผู้เสียหายพิสูจน์แต่เพียงว่า ผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากสินค้าของผู้ประกอบการและการใช้หรือการเก็บรักษานั้นเป็นไปตามปกติธรรมดา แต่ไม่ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้ประกอบการใดซึ่งภาระการพิสูจน์ตามกฎหมายไทยต่ำกว่าภาระการพิสูจน์ของสหรัฐอเมริกา เพราะผู้เสียหายตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาต้องพิสูจน์ว่า “สินค้าไม่ปลอดภัยเนื่องจากการผลิต หรือการออกแบบหรือบรรจุภัณฑ์หรือคำเตือน” อย่างไม่อย่างหนึ่งด้วย

3) ค่าสินไหมทดแทนในเชิงลงโทษ

ในประเทศไทยได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายว่า ศาลจะกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษได้ไม่เกิน 2 เท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงเท่านั้น ซึ่งเป็นการเดินตามแนวทางของประเทศเยอรมันนี สเปน กรีซ โปรตุเกส ที่กำหนดค่าสินไหมทดแทนในเชิงลงโทษจำนวนสูงสุดเอาไว้²⁵

²³ “สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” หมายความว่า สินค้าที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ หรือไม่ได้กำหนดวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า หรือกำหนดไว้แต่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจนตามสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพของสินค้านั้นรวมทั้งลักษณะการใช้งานและการเก็บรักษาตามปกติธรรมดาของสินค้าอันพึงคาดหมายได้

²⁴ มาตรา 6 เพื่อให้ผู้ประกอบการต้องรับผิดตามมาตรา 5 ผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนตามมาตรา 10 ต้องพิสูจน์ว่าผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากสินค้าของผู้ประกอบการและการใช้หรือการเก็บรักษาสินค้านั้นเป็นไปตามปกติธรรมดา แต่ไม่ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้ประกอบการผู้ใด

²⁵ มาตรา 11 นอกจากค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายต่อร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามปี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ

(2) หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ประกอบการได้ผลิต นำเข้า หรือขายสินค้าโดยรู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือมิได้รู้เพราะความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือเมื่อรู้ว่าสินค้าไม่ปลอดภัยภายหลังจากการผลิต นำเข้า หรือขายสินค้านั้นแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ ตามสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่

4) ข้อต่อสู้ของผู้ประกอบการในห่วงโซ่การจัดจำหน่ายสินค้า ซึ่งผู้ประกอบการสามารถยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 7²⁶ ขึ้นอ้างเพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งมาตรา 7 ไม่ได้กล่าวถึงข้อต่อสู้เรื่องมาตรฐานสินค้าที่กำหนดโดยรัฐบาล ตัวอย่าง หากผู้ผลิตสินค้าผลิตสินค้าและได้รับการรับรองว่าสอดคล้องกับมาตรฐานบังคับของสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม จะทำให้หลุดพ้นจากความรับผิดหรือไม่ และไม่ได้กล่าวถึงข้อต่อสู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าที่สุด โดยให้จำเลยต่อสู้ว่าใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าที่สุดผลิตสินค้านั้น เป็นต้น

3.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่นเด็กในต่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ ได้มีการออกกฎหมายควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กแตกต่างกันไป

3.2.1 สหภาพยุโรป

ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กในสหภาพยุโรปเป็นสินค้าที่ถูกเรียกคืนมากที่สุดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2550 มีการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ของเล่นถึงร้อยละ 31 จากจำนวนการเรียกคืนสินค้าทั้งหมด โดยมีสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ความเสี่ยงจากการติดคอ 2) มีสารเคมีต้องห้ามเกินขีดจำกัด ในวันที่ 30 มิถุนายน 2552 สหภาพยุโรปได้ประกาศแก้ไขปรับปรุงระเบียบด้านความปลอดภัยสำหรับผลิตภัณฑ์ของเล่นรวมทั้งชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับของเล่นสำหรับเด็กที่มี

แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ การที่ผู้ประกอบการรู้ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า ระยะเวลาที่ผู้ประกอบการปกปิดความไม่ปลอดภัยของสินค้า การดำเนินการของผู้ประกอบการเมื่อทราบว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบการ การที่ผู้ประกอบการได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย.

²⁶ มาตรา 7 ผู้ประกอบการไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยหากพิสูจน์ได้ว่า

- (1) สินค้านั้นมิได้เป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย
- (2) ผู้เสียหายได้รู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือ
- (3) ความเสียหายเกิดขึ้นจากการใช้หรือการเก็บรักษาสินค้าไม่ถูกต้องตามวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ประกอบการได้กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจนตามสมควรแล้ว.

อายุต่ำกว่า 14 ปีซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2554²⁷ ส่วนข้อกำหนดด้านสารเคมีที่กำหนดขึ้นมาใหม่ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป โดยระเบียบดังกล่าวใช้หลัก “ปลอดภัยไว้ก่อน” (Precautionary Principle) และได้กำหนดความเสี่ยงสำหรับของเล่นไว้ 6 ด้าน²⁸ ดังนี้

- 1) ด้านกายภาพ และทางกล
- 2) ด้านไฟฟ้า²⁹
- 3) ด้านสุขอนามัย³⁰
- 4) ด้านกัมมันตภาพรังสี
- 5) ด้านการติดไฟ
- 6) ด้านเคมี โดยกำหนดเงื่อนไขดังต่อไปนี้ คือ³¹

(1) ต้องไม่มีส่วนผสมของสารเคมีที่เป็นสารต้องห้าม ที่มีกฎหมายบังคับอยู่ (เช่น ระเบียบ Phthalate และสารเคมีที่มีรายชื่อใน Annex XVII ของกฎ REACH)

(2) ห้ามใช้สารเคมี ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสารก่อมะเร็ง (Carcinogen: C) สารที่ก่อให้เกิดการกลายพันธุ์ (Mutagenic: M) หรือสารที่เป็นพิษต่อระบบการสืบพันธุ์ (Toxic for reproduction: R) (CMR) ประเภท 1A, 1B หรือ 2 ตามกฎ 1272/2008 ในของเล่น ชิ้นส่วนของของเล่น หรือส่วนประกอบย่อยของของเล่น (“Micro-structurally distinct parts”) โดยมีข้อยกเว้นในบางกรณี เช่นมีความเข้มข้นต่ำกว่าเกณฑ์กำหนดประเภท สำหรับสาร CMR ชนิดนั้น ๆ สามารถป้องกันเด็กได้รับสารเหล่านี้ไม่ว่าจะในรูปแบบใด (เช่น การสัมผัส การอม หรือการสูดดม เป็นต้น) ได้ทั้งในสภาวะการเล่นของเล่นตามปกติ และตามพฤติกรรมของเด็กที่คาดการณ์ได้กรณี निकเกิดในสแตนด์เลส

(3) ข้อกำหนดเฉพาะสำหรับ Nitrosamines และ Nitrosable Substances (สารที่สามารถก่อสารประกอบไนโตรเจนได้) คือ ห้ามใช้ในของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 36 เดือน และห้ามมี

²⁷ directive 2009/48/ec of the european parliament and of the council of 18 June 2009 on the safety of toys.

²⁸ Rubber Intelligence Unit. (2558). *ระเบียบความปลอดภัยของเล่นของสหภาพยุโรป*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://rubber.oie.go.th/file9B.pdf>. [2558, 24 สิงหาคม].

²⁹ ผลลิตกัณฑ์ของเล่นเด็กต้องมีพลังงานไฟฟ้าไม่เกิน 24 โวลต์ เว้นแต่แน่ใจว่าเมื่อรวมกำลังแล้ว ไม่มีความเสี่ยงที่ไฟฟ้าจะช็อต รวมถึงชิ้นส่วนของผลลิตกัณฑ์ และต้องมีส่วนป้องกันความร้อนจากกระแสไฟฟ้าและการเกิดเพลิงไหม้ และมีข้อปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อของเล่นเสียหาย.

³⁰ ผลลิตกัณฑ์ของเล่นเด็กจะต้องออกแบบและผลิตโดยต้องมีความสะอาดและมีวิธีการรักษาความสะอาด สิ่งทอสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 36 เดือนเมื่อซักแล้วต้องสีไม่ตก.

³¹ Rubber Intelligence Unit. (2558). *ระเบียบความปลอดภัยของเล่นของสหภาพยุโรป*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://rubber.oie.go.th/file9B.pdf>. [2558, 24 สิงหาคม].

Nitrosamine เกิน 0.05 mg/kg (ppm) และ Nitrosable Substances เกิน 1 mg/kg ในของเล่นอื่นที่นำเข้าปากได้ของเล่นประเภทเครื่องสำอาง (Cosmetic toys) ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายเครื่องสำอาง (ระเบียบ 76/768/EEC)

(4) ของเล่นทุกชนิด ต้องปลอดสารให้กลิ่นที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้ 55 รายการที่กำหนดไว้ แต่จะเป็นการปนเปื้อนในปริมาณน้อย ๆ ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในทางเทคนิคภายใต้ สภาวะการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice) ซึ่งในกรณีนี้ อนุญาตให้มีได้ไม่เกิน 100 mg/kg (ppm) (ไม่ใช่เป็นการใส่โดยเจตนา) และต้องสำแดงรายการสารให้กลิ่นที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้ 11 รายการ บนตัวของเล่น, บน Label, บนบรรจุภัณฑ์, หรือบนเอกสารประกอบของเล่น หากมีการใช้งานในปริมาณเกิน 100 mg/kg

(5) ข้อกำหนดขีดจำกัดการรั่วไหลสูงสุดของธาตุที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย 19 รายการ จากตัวของเล่นหรือจากส่วนประกอบของของเล่น (Components of toys) ไว้แต่จะสามารถป้องกันไม่ให้เด็กสามารถเข้าถึงส่วนที่มีสารเหล่านี้ หรือป้องกันไม่ให้เด็กได้รับสารเหล่านี้ได้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงพฤติกรรมการเล่นของเด็กที่รวมถึงการดูด การเลีย การกลืน หรือการสัมผัสของเล่นเป็นเวลานาน โดยอนุญาตให้มีปริมาณส่วนผสมได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ปริมาณสารเคมีในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กของสหภาพยุโรป³²

สาร	ในผลิตภัณฑ์ที่แห้ง (mg/kg)	ผสมในของเหลว หรือเหนียว (mg/kg)
อลูมิเนียม	5,625	1,406
พลวง	45	11.3
สารหนู	3.8	0.9
แบเรียม	4500	1,125
โบรอน	1200	300
แคดเมียม	1.9	0.5
โครเมียม 3	37.5	9.4
โครเมียม 6	0.02	0.005
โคบอลต์	10.5	2.6

³² ThaiRoHS.org. (2552). *คลอดแล้ว! ระเบียบความปลอดภัยของเล่นฉบับใหม่*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.thairohs.org/index.php?option=com_content&task=view&id=370&Itemid=116. [2558, 24 สิงหาคม].

สาร	ในผลิตภัณฑ์ที่แห่ง (mg/kg)	ผลสมโนของเหลว หรือเหนียว (mg/kg)
ทองแดง	622.5	156
ตะกั่ว	13.5	3.4
แมงกานีส	1,200	300
ปรอท	7.5	1.9
นิกเกิล	75	18.8
ซีลีเนียม	37.5	9.4
สทอนเซียม	4,500	1,125
ดีบุก	15,000	3,750
สารอินทรีย์ดีบุก	0.9	0.2
สังกะสี	3,750	938

1) หน้าที่ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่วางจำหน่ายในสหภาพยุโรป³³

(1) ผู้ผลิตมีหน้าที่

(1.1) ออกแบบและผลิตของเล่นให้สอดคล้องกับข้อกำหนด

(1.2) จัดทำแฟ้มเอกสารเทคนิค (Technical Documentation) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการออกแบบการผลิต ข้อมูลสินค้า และวัสดุที่ใช้ และ Safety data sheet ของสารเคมีที่ต้องได้รับมาจาก Supplier สารเคมี ตรวจสอบประเมินความสอดคล้อง และทำเอกสารสำแดงความสอดคล้อง (EC Declaration of conformity) พร้อมทั้งติดเครื่องหมาย CE ตามขั้นตอนที่กำหนด โดยของเล่นเด็กที่จำหน่ายในสหภาพยุโรปต้องได้รับเครื่องหมายรับรองความปลอดภัย (CE Mark) ประทับบนหีบห่อ จึงจะสามารถจำหน่ายในสหภาพยุโรปได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับผู้ผลิต และเชื่อว่าผู้ผลิตเป็นผู้ที่รู้จักสินค้าที่ออกแบบและผลิตดีที่สุดจึงเป็นการเหมาะสมที่จะให้ผู้ผลิตเป็นผู้ประเมินความสอดคล้องของสินค้า ยกเว้นในกรณียกเว้นบางกรณีเท่านั้น ที่ยังจำเป็นต้องใช้การประเมินโดยบุคคลที่สามอยู่

(1.3) จัดเก็บแฟ้มเอกสารและใบสำแดงความสอดคล้องไว้ 10 ปีหลังนำสินค้าเข้าตลาด

³³ เรื่องเดียวกัน.

(1.4) จักรระบบให้มั่นใจว่าสินค้าที่ผลิตต่อเนื่องจะยังคงสอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมาย และมีระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐาน และตัวสินค้า ที่จะทำให้สถานะของการสำแดงความสอดคล้อง เปลี่ยนไป

(1.5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการสอบกลับได้ (Traceability) ของสินค้า (เช่น Serial No., Model No., เป็นต้น)

(1.6) การประเมินความสอดคล้อง

ผู้ผลิตต้องทำการประเมินความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ของเล่น โดยทำการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่อาจเกิดจากสารเคมี ทางกายภาพ ทางกล ทางไฟฟ้า การติดไฟ สุขอนามัย และอันตรายจากสารกัมมันตรังสี และกำหนดให้ทำการประเมินความสอดคล้องตามขั้นตอนการควบคุมการผลิตภายใน (Internal Production Control) ตามที่ระบุใน Module A ใน Annex II ของ มติ 768/2008/EC (กรอบสำหรับการวางตลาดสินค้า-New Market of Products) ยกเว้นกรณีต่อไปนี้ ที่ต้องใช้ EC-type examination (Module B) ประกอบกับขั้นตอนการประเมินความสอดคล้องของ ชนิด (conformity to type) ตามขั้นตอนที่ระบุใน Module C ใน Annex II ของมติ 768/2008/EC ในกรณี EU ยังไม่ได้กำหนดมาตรฐาน หรือยังไม่มี Harmonized Standard ที่ครอบคลุมข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทุกข้อที่เกี่ยวข้อง หรือกรณีที่มีมาตรฐานแต่ผู้ผลิตเลือกที่จะไม่ใช้มาตรฐานเหล่านั้น หรือใช้เพียงบางส่วน หรือมาตรฐานมีข้อจำกัด หรือกรณีที่ผู้ผลิต เห็นว่าจำเป็นต้องใช้การรับรองโดยบุคคลที่สามหรือกรณีที่ผู้ผลิตใช้ใบรับรองชนิดและใช้การสำแดงแบบ (EC examination and type conformity declaration) สำเนาใบรับรอง EC type-examination certificate รายละเอียดวิธีการที่ผู้ผลิตใช้ เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการผลิตสอดคล้องกับการผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน (Product-type) พร้อมสำเนาเอกสารที่ผู้ผลิต ส่งให้กับหน่วยงานรับรอง

(2) ผู้นำเข้า มีหน้าที่

(2.1) ตรวจสอบว่าผู้ผลิต (ในประเทศที่สาม) ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือไม่

(2.2) เก็บสำเนาเอกสารสำแดงความสอดคล้องจากผู้ผลิต ไว้เป็นเวลา 10 ปี และต้องมีเอกสารพร้อมแสดงต่อเจ้าหน้าที่กรณีถูกร้องขอ

(3) ผู้จัดจำหน่ายมีหน้าที่

(3.1) ตรวจสอบให้เรียบร้อยว่าผู้ผลิตและผู้นำเข้า ทำหน้าที่ของตน และมีเอกสารสำคัญครบถ้วน

(3.2) ตรวจสอบ/ยืนยัน เครื่องหมายแสดงความสอดคล้อง โดยหากมีเหตุให้ เชื่อได้ว่า ของเล่นใด อาจไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมาย ผู้จัดจำหน่าย ต้องระงับการ

วางตลาด จนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบกพร่อง และหากพบว่าของเล่นมีความเสี่ยง (เช่น จากข้อร้องเรียนของลูกค้า) ผู้จัดจำหน่ายต้องแจ้ง ผู้นำเข้า/ผู้ผลิต และเจ้าหน้าที่ให้รับทราบ เป็นต้น

(4) ข้อกำหนดเรื่องการบ่งชี้ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการกระจายสินค้า ต้องสามารถบอกรายชื่อผู้ที่ขายของเล่นให้ตน และผู้ที่ซื้อของเล่นไปจากตน ตลอดระยะเวลา 10 ปีหลังนำของเล่นออกวางตลาด และ/หรือ 10 ปีหลังมีการซื้อ/ขายสินค้าระหว่างกัน ต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้ กรณีที่มีการร้องขอ

จากการศึกษามาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทั้งของประเทศไทยและของสหภาพยุโรป พบว่าสหภาพยุโรปมีการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของเล่นเด็กเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการเฉพาะในกฎหมายพิเศษ แต่การคุ้มครองมาตรฐานความปลอดภัยของเล่นเด็กในประเทศไทยอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ซึ่งมีการออกเป็นประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและคู่มือมาตรฐานความปลอดภัย

อย่างไรก็ดี มาตรฐานด้านความปลอดภัยในส่วนต่าง ๆ อาทิ ด้านเคมีที่ใช้ในการผสมของเล่นเด็ก พบว่าของประเทศไทยมีการควบคุมสารโลหะหนักเพียง 8 ชนิด ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเช่นเดียวกับของสหภาพยุโรปซึ่งมีการควบคุมสารโลหะหนักถึง 19 ชนิด และรวมถึงสารก่อมะเร็งและสารก่อให้เกิดภูมิแพ้ด้วย ซึ่งประเทศไทยกลับไม่มีมาตรการในการควบคุมด้านเคมีเกี่ยวกับสารก่อมะเร็งและสารก่อให้เกิดภูมิแพ้ นอกจากนี้ยังมีมาตรฐานอีกหลายด้านที่ประเทศไทยมีระดับมาตรฐานต่ำกว่าสากล อาทิ ด้านกระแสไฟฟ้า ด้านกัมมันตภาพรังสี อีกทั้งมาตรฐานด้านความปลอดภัย ประเทศไทยก็ยังไม่มียกกฎหมายเฉพาะในการควบคุม ในขณะที่สหภาพยุโรปมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

ตารางที่ 3.3 เปรียบเทียบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของประเทศไทย และสหภาพยุโรป

มาตรฐาน	ประเทศไทย มอก. 685	สหภาพยุโรป
1. ด้านเคมี	มีการควบคุมสารโลหะหนัก 8 ชนิด	มีการควบคุมสารโลหะหนัก 19 ชนิดและสารก่อมะเร็ง Phthalates รวมถึงสารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้
2. ด้านกระแสไฟฟ้า	ไม่มี	มีการควบคุม
3. ด้านกัมมันตภาพรังสี	ไม่มี	มีการควบคุม
4. มาตรการด้านความปลอดภัย	ไม่มีบังคับโดยเฉพาะ	มีบังคับโดยเฉพาะ

3.2.2 สหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกา ได้มีการตรากฎหมายหลายฉบับเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้บริโภคจากการบริโภคสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่ง มิได้มีลักษณะเป็นการตรากฎหมายที่สามารถบังคับใช้กับสินค้าทุกประเภท ยกตัวอย่างเช่น ในการตรากฎหมาย Food Drugs and Cosmetics Act 1938 มีสาเหตุมาจากโศกนาฏกรรมที่เกิดจากการใส่สิ่งเจือปนหรือปลอมปนในอาหาร รวมถึงมีการปลอมแปลงอาหาร ยา และเครื่องสำอาง หรือในกรณีที่มีการใช้สารอันตรายที่ผิดวิธีในครัวเรือน จึงมีการตรา Federal Hazardous Substance Act 1960 เพื่อควบคุมสินค้าประเภทสารเคมีที่ใช้ภายในบ้าน และกำหนดให้ติดป้ายหรือข้อบ่งชี้เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากการใช้สารอันตรายที่ผิดวิธี³⁴

ต่อมา เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1962) จอนห์เอฟเคเนดี ประธานาธิบดี ได้มีคำประกาศสิทธิของผู้บริโภค (Consumer's Bill of Right) เป็นครั้งแรก ซึ่งอิทธิพลความคิดดังกล่าวนำไปสู่การออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ใช้งานพาหนะ โดยการตรา National Traffic and Motor Vehicle Act 1966 ขึ้น เนื่องจากมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากการใช้งานพาหนะที่บกพร่องเพิ่มมากขึ้น

แต่กฎหมายคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคเกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในปี ค.ศ. 1972 โดยได้มีการตรากฎหมายชื่อว่า “The Consumer Product Safety Act of 1972 (CPSA)” เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคจากการใช้สินค้าโดยทั่วไป

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมาตรฐานของสินค้าในสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่หลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานความปลอดภัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบความปลอดภัย ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของสหรัฐ ได้แก่³⁵

(1) หน่วยงาน U.S. Consumer Products Safety Commission (CPSC) ได้กำหนดมาตรฐานบังคับเพื่อความปลอดภัยในการเล่นของเด็ก เช่น การห้ามใช้สาร Phthalate ในสินค้าของเด็กเล่นและสินค้าสำหรับทารก รวมทั้งห้ามผลิตและจำหน่ายสินค้าสำหรับเด็กที่มีสารตะกั่วหรือสาร Phthalate โดยผู้ผลิตต้องใช้สารอันตรายให้น้อยที่สุด ห้ามผลิตและจำหน่ายของเด็กเล่น

³⁴ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ่างแล้ว เจริญรถที่ 8. หน้า 92

³⁵ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2551). *แนวโน้มนโยบายกำหนดมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิคในสินค้าของเด็กเล่นของประเทศต่างๆกลุ่มมาตรฐาน TBT สำนักมาตรฐานทางการค้า*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.dft.go.th/Portals/0/ContentManagement/Document_Mod684/.pdf. [2558, 12 เมษายน].

และผลิตภัณฑ์ดูแลเด็กที่มีสารเคมีที่เป็นอันตรายบางชนิดบรรจุอยู่ นอกจากนี้ยังกำหนดให้ติดฉลาก เพื่อให้ทราบถึงอันตรายจากสินค้า

(2) องค์กร American Society for Testing and Materials (ASTM) องค์กร American Society of Mechanical Engineers (ASME) สถาบัน National Institute of Standards and Technology (NIST) รวมทั้งสถาบัน American National Standards Institute (ANSI) ให้มีความสำคัญต่อมาตรฐานของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของเด็กและทารก³⁶

(3) หน่วยงานมาตรฐานอื่น ๆ ที่แต่ละมลรัฐกำหนดขึ้น เช่น มลรัฐนิวยอร์กออกกฎระเบียบ “Toxic Free Toys Act” จำกัดการใช้สารเคมีพิษ (Toxic chemicals) ซึ่งประกอบด้วยโลหะหนัก 6 ประเภท คือ ชาติพลวง สารหนู แคดเมียม โคลบอลด์ สารตะกั่วและปรอท ในผลิตภัณฑ์สำหรับเด็กเล็กที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 12 ปี แต่ไม่ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์แบตเตอรี่, ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์, ยา อุปกรณ์ทางการแพทย์หรือผลิตภัณฑ์ชีวภาพ/อาหารหรือสารเติมแต่งอาหาร และ ผลิตภัณฑ์กระดาษ ทั้งนี้ กฎระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 เป็นต้นไป และจะเริ่มบังคับใช้การสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาสารดังกล่าวในร้านค้าปลีก อย่างน้อย 10 ร้านตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2559 เป็นต้นไป³⁷

หน่วยงานของสหรัฐฯ คือ U.S. Consumer Products Safety Commission หรือที่เรียกโดยย่อว่า “CPSC” ได้ออกกฎหมาย The Consumer Product Safety Improvement Act of 2008 หรือ CPSIA เพื่อกำหนดมาตรฐาน ASTM F963-08³⁸ ซึ่งเป็นการนำมาตรฐานเอกชนมาใช้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นมาตรฐานที่ดี แต่เป็นมาตรฐานตามความสมัครใจไม่ถือเป็นกฎหมายที่บังคับให้ผู้ผลิตต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด เป็นแต่เพียงข้อเสนอแนะแก่ผู้ผลิตเท่านั้น ดังนั้น รัฐจึงได้กำหนดไว้ในกฎหมายเพื่อให้มาตรฐานดังกล่าวกลายเป็นมาตรฐานบังคับตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กซึ่งกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี ต้องเป็นไปตามมาตรฐานซึ่งต้องผ่านการตรวจสอบสิ่งทีอาจเป็นอันตรายจากการเล่นของเด็ก 28 จุดทั้งทางกายภาพและทางเคมี เช่น การติดไฟ สารพิษ ความแหลมคม นี้อต ตะปู เชือก สายไฟ ปริมาณค่า

³⁶ กระทรวงการต่างประเทศ. (2553). *ข้อมูลน่ารู้เกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรมและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมพลาสติกของสหรัฐฯ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://uswatch.mfa.go.th/uswatch/th/information_business/detail.php?info=580. [2558, 12 เมษายน].

³⁷ สำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2558). *รัฐ New York ของสหรัฐฯออกกฎระเบียบการใช้สารเคมีพิษ (Toxic chemicals) ในผลิตภัณฑ์สำหรับเด็ก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.tisi.go.th>. [2558, 12 กันยายน].

³⁸ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2558). *The Consumer Product Safety Improvement Act of 2008*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.dft.go.th/>. [2558, 12 กันยายน].

ความเข้มข้นของสารตะกั่ว สารพาทาเลท³⁹ เป็นต้น โดยมีเอกสารรับรอง(Certificate) จากห้องปฏิบัติการทดสอบที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการความปลอดภัยของสินค้าบริโภค หรือ The Consumer Product Safety Commission (CPSC) ทั้งนี้ เอกสารรับรองมาตรฐานดังกล่าวจะต้องมีการแปลหรือตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ และต้องตีพิมพ์ป้ายผลิตภัณฑ์เพื่อแนบไปกับสินค้าหรือตีพิมพ์โดยตรงลงบนสินค้าเพื่อแจ้งแก่ผู้บริโภคว่าสินค้านั้นได้มาตรฐานและปลอดภัยสำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี⁴⁰ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่สามารถสืบย้อนกลับไปยังผู้ผลิตได้เช่นชื่อผู้ผลิตวันผลิตสถานที่ผลิตและข้อมูลเฉพาะสินค้าชิ้นนั้น ๆ ทั้งนี้สินค้าที่ต้องปฏิบัติตาม CPSIA ได้แก่ ของใช้ ภาชนะ และของตกแต่งเพื่อใช้สำหรับเด็ก เฟอร์นิเจอร์เคลือบสีสำหรับเด็กใช้สื่อและอุปกรณ์เครื่องเล่นไฟฟ้าที่เด็กใช้แผ่น CD และแผ่น DVD ที่ออกแบบเฉพาะสำหรับเด็กอายุ 12 ปีหรือต่ำกว่า หนังสือเด็ก วารสารและนิตยสารสำหรับเด็กอุปกรณ์และเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่มีขนาดและรายละเอียดสำหรับเด็กอุปกรณ์กีฬาสำหรับเด็กเครื่องเล่นดนตรีและอุปกรณ์สันทนาการสำหรับเด็ก เครื่องประดับที่มีขนาดและออกแบบโดยเฉพาะสำหรับเด็ก⁴¹

นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกายังนำมาตรการกีดกันสินค้าที่ไม่ปลอดภัย โดยการอาศัยกรอบภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Agreement on Technical Barriers to Trade: TBT) เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558 ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้แจ้งต่อองค์การการค้าโลก หรือ WTO ตามเอกสารหมายเลข G/TBT/N /USA/647 เรื่อง Prohibition of Children's Toys and Child Care Articles Containing Specified Phthalates ได้ประกาศห้ามผลิตนำเข้าและจำหน่ายสินค้าของเล่นเด็ก และของใช้เด็กที่มีความเข้มข้นของสาร di(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP), dibutyl phthalate (DBP) หรือ butyl benzyl phthalate (BBP) เกินกว่าร้อยละ 0.1 และของเล่นเด็กและของใช้เด็กที่สัมผัสกับปากเด็ก โดยตรงมีความเข้มข้นของสาร diisononyl phthalate (DINP), diisodecyl phthalate (DIDP) หรือ di-n-octyl phthalate (DNOP) เกินกว่าร้อยละ 0.1 เนื่องจากมีผลการศึกษาวิจัยผลกระทบที่มีต่อสุขภาพแล้วพบว่าร่างกายมนุษย์ที่มีการสัมผัสกับสาร Phthalates 6 ชนิดดังกล่าวเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดจะมีความเสี่ยงสูงที่เป็นอันตรายต่อระบบสืบพันธุ์เพศชายและทารกในครรภ์ที่เป็นเพศชาย

³⁹ สถาบันรับรองมาตรฐานมาตรฐานไอเอสโอ. (2556). *สินค้าอุปโภคบริโภค: สำหรับเด็กที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย CPSIA ตามรายการที่กำหนด*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://intelligence.masci.or.th/intelligence/standardregulation_list_detail.php?IndustryID=5&StandardregulationID=311. [2558, 12 กันยายน].

⁴⁰ กระทรวงการต่างประเทศ. (2553). *ข้อมูลน่ารู้เกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรมและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมพลาสติกของสหรัฐฯ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://uswatch.mfa.go.th/uswatch/th/information_business/detail.php?info=580. [2558, 17 กันยายน].

⁴¹ สถาบันรับรองมาตรฐานมาตรฐานไอเอสโอ. อ่างแล้ว เจริญรุ่งที่ 39.

และโดยกำหนดความหมายของ “Children’s toy” ว่าเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่ออกแบบหรือผลิตสำหรับเด็กต่ำกว่าหรือเท่ากับอายุ 12 ปี เพื่อไว้ใช้เล่น และ “Children care article” ว่าเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่ออกแบบหรือผลิตสำหรับเด็กอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี เพื่อช่วยในการนอนหลับหรือให้อาหารสำหรับเด็ก หรือช่วยในการดูดหรือการงอกของฟัน⁴²

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อกำหนดการนำเข้า Stuff Toys (ตุ๊กตารูปสัตว์ที่ทำด้วยผ้าหรือพลาสติกยัดนุ่นหรือฟองน้ำ) มีลักษณะอยู่หลายประเภท อาทิ

(1) Potential Hazards of Stuffed Toys ต้องคำนึงถึงส่วนประกอบจำพวกลูกตา จมูก หรือส่วนอื่นๆ ที่หลุดง่ายและอาจเป็นพิษต่อเด็กหรือบางชิ้นอาจกลืนเข้าไปแล้วเกิดอันตราย เช่น เม็ดพลาสติกเม็ดโฟมหรือสารบางอย่างซึ่งอาจเป็นสื่อการติดไฟได้ง่าย

(2) Ban of Small Parts ของเล่นสำหรับเด็กเล็กจะต้องระวังไม่ให้กลืนเข้าไปได้ง่าย และไม่เป็นอันตรายต่อระบบการหายใจของเด็ก

(3) Sharp Point and Sharp Edge Technical Requirement ต้องคำนึงถึงความแหลมคมของผลิตภัณฑ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก

(4) Ban of Excess Lead in Point สีที่ใช้กับผลิตภัณฑ์อนุญาตให้มีสารตะกั่วได้ไม่เกิน 0.009 %

(5) ห้ามใช้สาร Phthalate ในสินค้าของเด็กเล่นและสินค้าสำหรับทารก รวมทั้งห้ามผลิต จำหน่ายสินค้าที่ใช้สำหรับเด็กที่มีสารตะกั่วหรือสาร Phthalate

(6) ห้ามผลิต จำหน่ายของเด็กเล่นและผลิตภัณฑ์ดูแลเด็กที่มีสาร Phthalates และผู้ผลิตต้องใช้สารอันตรายให้น้อยที่สุด

(7) ห้ามผลิต จำหน่ายของเด็กเล่นและผลิตภัณฑ์ดูแลเด็กที่มีสารเคมีที่เป็นอันตรายบางชนิดบรรจุอยู่

สำหรับมาตรการทางกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้ามีมาตรการที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ 1) มาตรการในการควบคุมการจำหน่ายและทดสอบสินค้า 2) มาตรการการเรียกคืนสินค้า

⁴² สำนักงานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.). (2558). *สหรัฐอเมริกาประกาศห้ามผลิตนำเข้าและจำหน่ายสินค้าของเล่นเด็กและของใช้เด็กที่มีความเข้มข้นของสาร Phthalates เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (G/TBT/N/USA/947)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.tisi.go.th/images/stories/warning/report/EW-USA947Jan2015.pdf>. [2558, 12 กันยายน].

2) มาตรการในการควบคุมการจำหน่ายสินค้าตาม The Consumer Product Safety Act of 1972 (CPSA) และแก้ไขเพิ่มเติมโดย The Consumer Product Safety Improvement Act of 2008 (CPSIA) มีหลายมาตรการดังนี้⁴³

(1) กฎเกณฑ์ความปลอดภัยของสินค้าบริโภค (Consumer Product Safety Rule)

(1.1) มาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าบริโภค (Consumer Product Safety Standard) เป็นการกำหนดมาตรการก่อนที่สินค้าจะถูกนำเข้าสู่ตลาดโดยให้อำนาจ The Consumer Product Safety Commission หรือ คณะกรรมการ CPSA เป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยที่จำเป็นอย่างสมเหตุสมผล (reasonably necessary) และถือเป็นมาตรการบังคับโดยเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้ผลิตจะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นการประกันว่าสินค้าที่วางขายในท้องตลาดจะเป็นสินค้าที่ปลอดภัยด้วยซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินค้า เช่น รูปแบบ ส่วนประกอบ ขนาดบรรจุ การออกแบบโครงสร้าง หรือการบรรจุหีบห่อของสินค้า เป็นต้น

- ข้อกำหนดให้มีเครื่องหมาย ฉลาก การเตือนเกี่ยวกับสินค้า รายละเอียดการใช้สินค้าที่ชัดเจนและเพียงพอ รวมทั้งข้อระวังในการใช้สินค้า

ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าบริโภคนั้น CPSA กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าและจะต้องรับรองว่าตนได้ผลิตหรือจำหน่ายสินค้าที่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยการออกไปรับรองว่าสินค้านั้นได้มีการทดสอบโดยปกติทั่วไปหรือมีการทดสอบเฉพาะแล้ว และต้องแสดงชื่อผู้ผลิต ผู้นำเข้า วันและสถานที่ผลิตสินค้านั้นด้วย

(1.2) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในท้องตลาด (Hazardous Product Bans)

สินค้าที่ได้วางจำหน่ายในท้องตลาดแล้ว ต่อมาหากพบว่าสินค้านั้นดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้บริโภคได้ เพื่อให้การคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค สินค้านั้นจึงควรจะถูกห้ามหรือระงับการขาย ดังนั้น จึงต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าที่ไม่ปลอดภัยในท้องตลาด (Hazardous Product Bans) โดยมาตรา 8 [15 U.S.C. §2057] ให้คณะกรรมการ CPSC จะใช้อำนาจสั่งห้ามจำหน่ายได้ก็ต่อเมื่อ

- คณะกรรมการ CPSC ตรวจสอบพบว่าสินค้าบริโภคใดที่วางหรือจะวางหรือจัดจำหน่ายในท้องตลาดปรากฏลักษณะของความเสี่ยงต่ออันตรายอย่างไม่สมเหตุสมผล (unreasonable risk of injury) และ

⁴³ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 8. หน้า 97-114.

- ไม่มีมาตรการใด ๆ ที่จะคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้เกิดความเสียหายได้อย่างเพียงพอ

นอกจากนี้ ยังต้องมีมาตรการบังคับให้มีการทดสอบสินค้าโดยมีรายละเอียดดังนี้

สินค้าที่ผลิตตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2008 เป็นต้นไปทุกประเภทซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ของเด็กจะต้องทดสอบสินค้าและต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยซึ่งจะต้องแสดง “General Conformity Certificate” เพื่อรับรองว่าได้มีการทดสอบสินค้าภายใต้แผนงานที่เหมาะสม (reasonable testing program) แล้ว และสินค้านั้น ๆ สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความปลอดภัยทั้งหมดแล้ว⁴⁴ ทั้งนี้ ในใบรับรองดังกล่าวจะต้องมีข้อความอย่างน้อยดังต่อไปนี้⁴⁵

- (1) มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษ
- (2) ระบุรายชื่อที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้าและ/หรือป้ายใบรับรองและบุคคลที่สามซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจสอบ
- (3) รายละเอียดของวันที่และสถานที่ผลิต และวันและสถานที่ทดสอบสินค้า
- (4) รายละเอียดและข้อมูลในการติดต่อกับผู้เก็บเอกสารการทดสอบสินค้า
- (5) รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า กฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับ และคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้า

นอกจากนี้หากเป็นสินค้าสำหรับทารกซึ่งมีลักษณะเป็นสินค้าที่ต้องมีอายุการใช้งานนานๆ ผู้ผลิตต้องให้ผู้บริโภคกรอกข้อมูลทางไปรษณีย์ที่ชำระค่าไปรษณีย์อากรแล้วและผู้ผลิตต้องเก็บข้อมูลของผู้บริโภคไว้เพื่อต้องมีการเรียกคืนสินค้า และจะต้องติดป้ายสินค้าที่ทนทานถาวรไว้บนผลิตภัณฑ์ด้วย พร้อมทั้งระบุชื่อผู้ผลิต วันผลิต และหมายเลขโทรศัพท์อีกด้วยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสินค้าต่อไปในอนาคต

(2) มาตรการเรียกคืนสินค้า

มาตรการเรียกคืนสินค้าเป็นมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยจากสินค้าภายหลังจากที่ได้ขายไปให้กับผู้บริโภคแล้ว โดยกฎหมายกำหนดให้มีการนำสินค้านั้นกลับมาและดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม หรือกำจัดลักษณะที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือทดแทนสินค้าให้ใหม่หรือชดใช้ราคาหรือทำลายสินค้า เป็นต้น

(2.1) ลักษณะของสินค้าที่จะต้องดำเนินมาตรการเรียกคืน

⁴⁴ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 101-102.

⁴⁵ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 101-102.

วัตถุประสงค์หลักของมาตรการเรียกคืนสินค้าไม่ว่าโดยความสมัครใจของผู้ผลิตหรือโดยคำสั่งของคณะกรรมการ CPSC คือ การนำเอาสินค้าบริโภคที่อันตรายออกจากห่วงโซ่ของการจัดจำหน่าย อย่างไรก็ตามการเรียกคืนสินค้าตามคำสั่งของคณะกรรมการ CPSC จะดำเนินการได้ต่อเมื่อตรวจสอบพบว่าสินค้านั้นจะก่อหรือก่อให้เกิดอันตรายเท่านั้น ซึ่งตาม The Consumer Product Safety Act (CPSA) ซึ่งแก้ไขโดย The Consumer Product Safety Improvement Act (CPSIA) มาตรา 15 (a) [15 U.S.C. §2064] ได้ให้ความหมายของสินค้าที่อาจเป็นอันตราย (substantial product hazard) ไว้ 2 ประการ ได้แก่

(2.1.1) สินค้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ความปลอดภัยของสินค้าบริโภค (Consumer Product Safety Rule) ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือพระราชบัญญัติอื่นที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ และเป็นสาเหตุให้ประชาชนเกิดความเสียหายที่จะได้รับอันตราย

(2.1.2) สินค้าที่มีความบกพร่อง และเป็นสาเหตุให้ประชาชนเกิดความเสียหายที่จะได้รับอันตราย

(2.2) การดำเนินการเรียกคืนสินค้า

การดำเนินการเรียกคืนสินค้ามี 2 วิธี ได้แก่ การบังคับให้เรียกคืนสินค้า และการเรียกคืนสินค้าด้วยความสมัครใจ

(2.2.1) การบังคับให้เรียกคืนสินค้า มีขั้นตอนดังนี้

- ข้อกำหนดให้รายงานสินค้าที่เป็นอันตราย

ภายใต้มาตรา 15 (b) [15 U.S.C. §2064] กำหนดให้ผู้ผลิต-ผู้นำเข้า (Manufacturer) ซึ่งต่อไปจะเรียกรวมกันว่า “ผู้ผลิต” ผู้จัดจำหน่าย (Distributor) และผู้ขาย (Retailer) ต้องแจ้งต่อคณะกรรมการ CPSC ทันทีที่มีข้อมูลว่าอันควรเชื่อได้ว่าสินค้าบริโภคนั้นมีลักษณะที่ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ความปลอดภัยของสินค้าบริโภค หรือมาตรฐานความปลอดภัยโดยสมัครใจที่คณะกรรมการ CPSC ได้ให้การยอมรับตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อื่นใด หรือระเบียบ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือพระราชบัญญัติอื่นที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของคณะกรรมการ หรือมีลักษณะของความบกพร่อง และเป็นสาเหตุให้ประชาชนเกิดความเสียหายที่จะได้รับอันตราย หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการได้รับอันตรายอย่างร้ายแรงหรือเสียชีวิตอย่างไม่สมเหตุสมผล ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้อย่างชัดเจนแล้วว่าคณะกรรมการรู้ถึงอันตรายหรือข้อบกพร่องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดนั้นแล้ว ผู้ผลิตก็ไม่จำเป็นต้องรายงานแก่กรรมการอย่างไร

ข้อมูลเบื้องต้นที่จะต้องรายงานให้คณะกรรมการ CPSC ทราบ ได้แก่ รายละเอียดของสินค้า ชื่อและที่อยู่ของบริษัทที่ผลิต – จัดจำหน่าย – นำเข้า – ขายสินค้า ลักษณะของอันตรายหรือข้อบกพร่องของสินค้า อันตรายที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้สินค้านั้น ชื่อและที่อยู่ของบุคคลที่จะทำหน้าที่ประสานงานกับคณะกรรมการ CPSC เป็นต้น สำหรับกำหนดเวลาที่จะต้องรายงานนั้นตาม CPSCA ใช้คำว่า “U.S. Consumer Product Safety Commission Office of Compliance Recalls and Compliance Division” นั้น ให้ความเห็นว่าต้องรายงานภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ทราบถึงเหตุอันตราย โดยให้ข้อมูลเบื้องต้นว่าความบกพร่องเกิดขึ้นที่ส่วนใดของสินค้า และจะก่อให้เกิดอันตรายได้อย่างไร คณะกรรมการ CPSC แนะนำให้รายงานอันตรายที่เกิดขึ้นแม้ว่ากำลังอยู่ในระหว่างตรวจสอบอันตรายที่เกิดขึ้นอยู่ก็ตาม แต่การตรวจสอบอันตรายต้องไม่เกิน 10 วันทำการ และเมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการ CPSC จะสันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อมูลที่ได้รับมานั้นผ่านการตรวจสอบและรับรองว่าถูกต้องแล้ว เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรก็สามารถขยายกำหนดเวลาการตรวจสอบออกไปได้เกิน 10 วันทำการ

- การรับฟังผู้มีส่วนได้เสียก่อนดำเนินการเรียกคืนสินค้า

กรณีเป็นสินค้าที่เป็นอันตรายเมื่อคณะกรรมการ CPSC ได้รับแจ้งแล้ว ก่อนที่คณะกรรมการ CPSC จะออกคำสั่งว่าสินค้าที่ได้รับรายงานเป็นสินค้าที่เป็นอันตรายและออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้านั้น คณะกรรมการ CPSC จะต้องให้ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย รวมถึงผู้บริโภค และองค์กรผู้บริโภคมีโอกาสในการเสนอข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา 554 แห่ง United States Code ทั้งนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการ CPSC พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้มีส่วนได้เสียที่ต้องการเข้าร่วมในการเสนอข้อมูลแบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน คณะกรรมการอาจจะจำกัดจำนวนของผู้เข้าร่วมในการเสนอข้อมูลได้โดยให้กลุ่มที่มีผลประโยชน์ร่วมกันนั้นจัดตั้งตัวแทนเพื่อเข้ารับเสนอข้อมูลได้

ในระหว่างที่มีการรับฟังผู้มีส่วนได้เสียอยู่นั้น ถ้าคณะกรรมการ CPSC มีเหตุอันเชื่อว่าเป็นสินค้าที่อันตราย คณะกรรมการอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ออกคำสั่งเบื้องต้นเพื่อระงับการจัดจำหน่ายสินค้านั้นก่อนก็ได้

กรณีสินค้าอันตรายโดยฉับพลัน (Imminently hazardous consumer product) อันได้แก่ สินค้าที่แสดงถึงความอันตรายโดยฉับพลัน และก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต หรือเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง หรืออันตรายอย่างรุนแรงขึ้น คณะกรรมการ CPSC อาจยื่นคำร้องขอต่อศาล (United States district court) เพื่อร้องขอให้ศาลประกาศว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายโดยฉับพลันและดำเนินมาตรการเยียวยาที่จำเป็น โดยทันทีเพื่อป้องกันส่วนรวมจากอันตรายที่จะเกิดขึ้น และให้ประกาศอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่สาธารณะและดำเนินมาตรการเรียกคืนสินค้าในทันที

เมื่อคณะกรรมการ CPSC รับฟังผู้มีส่วนได้เสียและพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือเป็นกรณีสินค้าอันตรายโดยฉับพลันแล้วแต่กรณีคณะกรรมการ CPSC มีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขายดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่มาตรา 15 (C) (1) กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (1) ระวังการจัดจำหน่ายสินค้าที่เป็นอันตรายนั้น
- (2) แจ้งบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับสินค้านั้น เช่น ผู้ขนส่ง ร้านค้า ผู้จัดจำหน่าย ผู้ขาย พ่อค้าปลีก เพื่อให้หยุดจัดจำหน่ายสินค้านั้นโดยทันที
- (3) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับมลรัฐและท้องถิ่น
- (4) แจ้งแก่ผู้บริโภคทุกคนที่ได้รับสินค้านั้นไปเพื่อให้ทราบถึงอันตรายหรือข้อบกพร่องของสินค้ารวมถึง ออกประกาศลงในสื่ออินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย ผู้ขาย พ่อค้าปลีก ร้านค้าที่ขายสินค้านั้น และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่ายสินค้านั้น ในกรณีที่ทำเป็นอาจต้องประกาศเป็นภาษาอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ หรืออาจให้ออกประกาศทางสื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ก็ได้
- (5) แจ้งให้ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขายทุกคนให้ทราบ
- (6) แจ้งแก่บุคคลทุกคนที่จำเป็นจะต้องทราบ

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าที่คณะกรรมการยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ศาลประกาศว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายโดยฉับพลัน ไม่ถือว่าเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายโดยฉับพลันแล้ว คณะกรรมการ CPSC จะต้องเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ผลิตดำเนินการใด ๆ ตามข้างต้น

- การออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้า

เมื่อคณะกรรมการ CPSC รับฟังผู้มีส่วนได้เสียและพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นสินค้าที่อันตรายและส่งผลกระทบต่อส่วนรวม คณะกรรมการ CPSC มีอำนาจในการออกคำสั่งให้ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) นำสินค้าที่เป็นอันตรายนั้นมาแก้ไขให้เป็นไปตามข้อกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ความปลอดภัย หรือมาตรฐานที่กำหนด หรือห้ามจำหน่าย (Ban) สินค้านั้น หรือนำสินค้านั้นกลับมาชั่วคราวเพื่อซ่อมแซมข้อบกพร่องหรืออันตรายให้หมดไป (Repair)
- (2) ทดแทนสินค้าให้ใหม่ (Replace) โดยสินค้าที่ทดแทนให้ใหม่นั้นจะต้องเหมือนกันหรือเทียบเท่ากับสินค้าเดิม และต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดด้วย และสินค้านั้นจะต้องไม่มีข้อบกพร่องหรืออันตรายหลงเหลืออยู่

(3) ชาติใช้ราคาค่าสินค้า (Refund) ทั้งนี้ ราคาสินค้าอาจลดลงได้เมื่อ คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้ใช้สินค้านั้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยกำหนดเกณฑ์ว่าราคาค่า สินค้าที่ชาติใช้คืนผู้บริโภคนั้นอาจลดลงได้หากว่าผู้บริโภคได้ใช้สินค้านั้นมาเป็นระยะเวลา 1 ปี หรือ มากกว่านั้น นับแต่วันที่ประกาศแจ้งการเรียกคืนสินค้า หรือนับแต่เวลาที่ผู้บริโภคได้รับแจ้ง ข้อบกพร่องของสินค้านั้นจริง ๆ ทั้งนี้ แล้วแต่เวลาใดจะถึงก่อน

(4) การจัดทำแผนการเรียกคืนสินค้า

เมื่อคณะกรรมการ CPSC ออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าแล้ว ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย แล้วแต่กรณีจะต้องจัดทำแผนการดำเนินการมาตรการเรียกคืนสินค้าและเสนอมาตรการ เยี่ยวยาต่อคณะกรรมการ CPSC และหากคณะกรรมการ CPSC เห็นว่าแผนดังกล่าวไม่มีความ เหมาะสม คณะกรรมการ CPSC ก็มีอำนาจในการเปลี่ยนมาตรการเยี่ยวยาดังกล่าวได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ CPSC พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย แล้วแต่กรณี ล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินการมาตรการเรียกคืนสินค้า คณะกรรมการ CPSC มีอำนาจในการเพิกถอนแผนการที่ได้อนุมัติไปแล้วได้ ในกรณีดังกล่าว ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย จะจัดจำหน่ายสินค้าตามที่ระบุไว้ในแผนการในท้องตลาดไม่ได้ หากบุคคล ใดฝ่าฝืนจะถือว่ามีความผิด ซึ่งมีโทษปรับตั้งแต่ 100,000 เหรียญสหรัฐ (each violation) ถึง 15,000,000 เหรียญสหรัฐ

(5) รายละเอียดที่ต้องระบุในประกาศเรียกคืนสินค้า

การประกาศเรียกคืนสินค้าจะต้องแจ้งข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญให้ผู้บริโภคตระหนัก ถึงอันตรายที่เกิดขึ้น และปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น ซึ่งตามมาตรา 15(i) กำหนดรายละเอียดสำคัญที่ จะต้องระบุในประกาศเรียกคืนสินค้า ดังนี้

- รายละเอียดของสินค้า รวมถึง เลขที่ของรุ่นที่ผลิต หรือเลขที่ของสินค้าหรือ Stock keeping unit (SKU) ชื่อเรียกของสินค้าที่ใช้เรียกและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป รูปภาพของสินค้า

- ลักษณะ หรือชนิด หรือประเภทของอันตรายที่เกิดขึ้น

- จำนวนสินค้าที่เป็นอันตรายที่ผลิตหรือขาย

- ข้อเสนอแนะให้ผู้บริโภคดำเนินการเกี่ยวกับสินค้านั้น เช่น การให้หยุดใช้สินค้า

ดังกล่าวโดยทันที

- ระบุผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย

- วันที่หรือระยะเวลาที่ได้จัดจำหน่ายสินค้า

- จำนวนและอายุของผู้ได้รับอันตราย ตลอดจนลักษณะของอันตรายที่เกิดขึ้น

รวมถึงการแจ้งวันที่คณะกรรมการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดขึ้นนั้น

- รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาให้ผู้บริโภค อันได้แก่ การเรียกสินค้ากลับคืนมาชั่วคราวเพื่อซ่อมแซมให้ หรือการทดแทนสินค้าให้ใหม่ หรือการชดเชยราคา รวมถึงสถานที่ให้ผู้บริโภคนำสินค้านั้นคืนกลับให้แก่ผู้ผลิต

- ข้อมูลอื่นใดที่จำเป็น เช่น รายละเอียดในการติดต่อผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขาย ได้แก่ เบอร์โทรฯ อีเมลล์ ที่อยู่ เป็นต้น

(6) ผลของการเรียกคืนสินค้า

เมื่อได้ประกาศมาตรการเรียกคืนสินค้าแล้ว คณะกรรมการ CPSC อาจจะไม่ห้ามบุคคลใด ๆ ผลิตสินค้าเพื่อขาย เสนอขาย หรือจัดจำหน่ายสินค้าในทางการค้า หรือนำเข้าสินค้าก็ได้ หากบุคคลใดฝ่าฝืนจะถือว่ามีความผิด ซึ่งมีโทษปรับตั้งแต่ 100,000 (Each violation) เหรียญสหรัฐ ถึง 15,000,000 เหรียญสหรัฐ และมีโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 5 ปี

2) การเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจ

การเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจเป็นมาตรการที่ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ขาย ดำเนินการเรียกคืนสินค้าด้วยตนเองก่อน โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ข้อกำหนดให้รายงานต่อคณะกรรมการ CPSC มีรายละเอียดเหมือนกับการบังคับให้เรียกคืนสินค้า แต่ในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้จัดจำหน่ายเป็นผู้พบหรือทราบลักษณะอันตรายของสินค้าเกิดขึ้นนั้น ตาม Recall Handbook แนะนำให้ผู้ขายหรือผู้จัดจำหน่ายแจ้งให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าทราบถึงอันตรายที่เกิดขึ้นและส่งสำเนาการแจ้งนั้นมาให้คณะกรรมการ CPSC นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้จัดจำหน่ายได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ก่ออันตรายจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าหรือจากแหล่งอื่นใด ผู้ขายหรือผู้จัดจำหน่ายก็ต้องแจ้งให้คณะกรรมการ CPSC ทราบด้วย

(2) แจ้งรายละเอียดของลักษณะอันตรายที่เกิดขึ้น

เช่น ข้อบกพร่องให้กระบวนการผลิต การออกแบบ หรือวัตถุดิบ ไม่มีคุณภาพ การบรรจุหีบห่อ การให้คำเตือนที่ไม่เพียงพอ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่สินค้าทุกชิ้นที่แสดงถึงลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตรายได้จะถือว่าเป็นสินค้าอันตรายเสมอไป การตัดสินใจว่าสินค้าใดจะก่อให้เกิดอันตรายหรือไม่อาจพิจารณาได้จากวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของการใช้สินค้า ลักษณะอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ สารระคายเคืองหรือลักษณะสำคัญที่สินค้าจะต้องมีข้อมูลของอันตรายที่เลวเกิดขึ้นมาก่อนกับสินค้านั้น รูปแบบการใช้งานของผู้บริโภค รวมถึงการใช้ข้อผิดพลาดที่สามารถคาดเห็นได้ เป็นต้น

(3) การพิจารณาของคณะกรรมการ CPSC ว่าสินค้านั้นก่อให้เกิดอันตรายหรือไม่ และการจัดลำดับขั้นความรุนแรงเป็น 3 ระดับ คือ

- ความรุนแรงระดับ A (Class A Hazard) หมายถึง สินค้าได้ก่อให้เกิดอันตรายที่รุนแรงถึงแก่ชีวิต หรืออันตรายหรือเจ็บป่วยอย่างร้ายแรงซึ่งจะต้องให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน โดยเจ้าหน้าที่ CPSC จะประสานงานกับผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ขายเพื่อหามาตรการที่เหมาะสมโดยเร็วที่สุดและแจ้งให้ผู้บริโภค รวมถึงบุคคลที่อยู่ในห่วงโซ่ของการจัดจำหน่ายสินค้าทราบ

- ความรุนแรงระดับ B (Class B Hazard) หมายถึง สินค้ายังไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายที่รุนแรงถึงแก่ชีวิต หรืออันตรายหรือเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง แต่มีความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดอันตราย

- ความรุนแรงระดับ C (Class C Hazard) หมายถึง สินค้ายังไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายหรือเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง แต่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิด

3.2.3 เครื่องรัฐออสเตรเลีย

เดิมประเทศออสเตรเลียมีการกำหนดห้ามขายสินค้าที่ไม่ปลอดภัย และมีการกำหนดมาตรฐานสินค้าบริโภคไว้ แต่เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวไม่อาจให้ความคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าใช้บังคับได้เฉพาะสินค้าที่อยู่ระหว่างกระบวนการผลิตหรือระหว่างการวางจำหน่ายเท่านั้น โดยไม่มีผลไปถึงสินค้าที่ได้ผลิตมาก่อนหน้านี้ ดังนั้นในปี ค.ศ. 1974 จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติม The Trade Practices Act 1974 โดยกำหนดให้มีมาตรการเรียกคืนสินค้าที่ไม่ปลอดภัยออกจากห่วงโซ่อาหาร ซึ่งมีการบัญญัติให้ครอบคลุมทั้งมาตรการบังคับให้เรียกคืน และมาตรการเรียกคืนโดยสมัครใจ ในปี ค.ศ. 2010 ได้มีการออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคระดับชาติขึ้นและใช้บังคับทั่วเครือรัฐออสเตรเลียชื่อ The Trade Practices (Australian Consumer Law) Amendment Act(No.2) 2010 (The ACL) ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคฉบับแรกของประเทศ⁴⁶

1) มาตรฐานของเล่นเด็กในเครือรัฐออสเตรเลีย(มาตรฐาน ISO 8124)

(1) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่นเกี่ยวกับคุณสมบัติทางกลและทางกายภาพ

(2) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่น⁴⁷ เกี่ยวกับคุณสมบัติของวัสดุที่สามารถติดไฟ⁴⁸ ได้ซึ่งเป็นส่วนประกอบในการผลิตของเล่นสำหรับเด็ก โดยมาตรฐานฯ ห้ามใช้วัสดุที่

⁴⁶ สุทธิณี บริสุทธิ์ธรรม. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 61-62.

⁴⁷ นิยาม “ของเล่น” นี้ รวมถึง:

สามารถติดไฟได้เป็นส่วนประกอบในของเล่นรวมถึงการห้ามใช้วัสดุที่สามารถเป็นเชื้อเพลิงได้ (Minor Source of Ignition) เป็นส่วนประกอบในการผลิตของเล่น

(3) ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิเคราะห์โอกาสที่องค์ประกอบทางเคมีจะแพร่กระจายออกจากของเล่น

(4) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทดลองทางเคมีและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับของเล่น เช่น สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง (Chemical reagent)

(5) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่นที่มีสารเคมีนอกเหนือไปจากชุดการทดลอง

(6) ข้อกำหนดความปลอดภัยของเล่นในและนอกอาคาร ที่มีบานพับ เลื่อนได้ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นการหมุนแกว่ง การลื่น หรือกิจกรรมอื่น ๆ ของของเล่นสำหรับการใช้งานภายในที่ร่มและการใช้งานในที่โล่งแจ้งของครอบครัว

(7) ข้อกำหนดและวิธีการทดสอบความปลอดภัยของสีซึ่งต้องใช้นิ้วระบาย (Finger paints)

(8) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่นเด็กเกี่ยวกับสารประกอบอินทรีย์ในของเล่น

(9) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่นเด็กเกี่ยวกับสารประกอบเคมีอินทรีย์และการเตรียมตัวอย่างและการสกัด

(10) ข้อกำหนดความปลอดภัยของของเล่นเด็กเกี่ยวกับสารประกอบเคมีอินทรีย์และวิธีการวิเคราะห์

(11) ข้อกำหนดความปลอดภัยของจุกนมปลอม

(12) ข้อกำหนดความปลอดภัยของเล่นที่มีไฟฟ้า

(1) ของเล่นที่สามารถนำมาติดที่ศีรษะ ขนหรือคราปปลอม วิกผม และอื่น ๆ ที่ทำมาจากเส้นผม ขน กัมมะหี (Pile) หรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียง รวมถึงแม่พิมพ์และหน้ากากผ้า (Molded and Fabric Masks) ฮู้ด (Hoods) เครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเป็นหมวกติดอยู่ (Head-Dress) และอื่น ๆ

(2) ของเล่นที่เด็กสามารถนำมาใช้แต่งตัวหรือนำมาใช้สวมใส่เพื่อการแสดงได้ (Toy disguise costumes and toys intended to be worn by a child in a play)

(3) ของเล่นที่มีโอกาสเข้าสู่ร่างกายเด็กได้

ของเล่นที่มีลักษณะนุ่มนุ่ม (Soft-filled Toy) ซึ่งบริเวณผิวหน้าถูกตกแต่งด้วยขนกัมมะหีหรือสิ่งทอ (Piled Surface or Textile Surface) เช่น ตุ๊กตา สัตว์ เป็นต้น.

⁴⁸ วิธีการทดสอบความสามารถติดไฟได้ของวัสดุต้องทำการทดสอบภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด (Particular Test Conditions Specified) และผลการทดสอบต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนได้ว่าวัสดุที่เป็นส่วนประกอบในของเล่นและของเล่น ต้องไม่เกิดอันตรายจากการลุกติดไฟเมื่อมีแหล่งเชื้อเพลิงที่อาจทำให้ลุกติดไฟได้.

ออสเตรเลียมีมาตรการการควบคุมสินค้าตาม The Trade Practices (Australian Consumer Law) Amendment Act(No.2) 2010 (The ACL) 2 มาตรการคือ มาตรการควบคุมการจัดจำหน่ายสินค้าบริโภค และมาตรการเรียกคืนสินค้าบริโภค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) มาตรการควบคุมการจัดจำหน่ายสินค้าบริโภค⁴⁹

โดยกำหนดเป็นมาตรฐานบังคับ (Mandatory Standards) และการแจ้งเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัย (Safety warning notices) การห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภค (Bans on consumer goods) ดังนี้

(1.1) การกำหนดมาตรฐานบังคับ

เครือรัฐออสเตรเลียมีการกำหนดให้มีมาตรฐานบังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สินค้าบริโภคเป็นสินค้ามีคุณภาพและปลอดภัย โดยเป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการพิจารณาว่าสินค้าที่จะจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคนั้นมีความปลอดภัย และเป็นการลดความเสี่ยงจากอันตรายของสินค้าบริโภคที่ไม่ได้คุณภาพ โดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานบังคับนั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค มีผลทำให้ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าบริโภกดังกล่าวในออสเตรเลียได้ โดยแบ่งเป็นมาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย (Mandatory safety standards) และมาตรฐานการให้ข้อมูล (Mandatory Information standards)

(1.1.1) มาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้าบริโภค (Mandatory safety standards for consumer goods) เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสินค้าบริโภคใดสินค้าหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อพิจารณาว่าสินค้าบริโภคที่มีการวางขายนั้นมีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคหรือไม่และเพื่อเป็นสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคซึ่งเป็นการกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติ องค์ประกอบ ส่วนประกอบ วิธีการหรือกระบวนการผลิต การออกแบบ การก่อสร้าง การบรรจุหีบห่อของสินค้าบริโภค การทดสอบสินค้าบริโภค การแจ้งเตือน หรือคำแนะนำในการใช้สินค้าบริโภค

นอกจากมาตรฐานบังคับแล้วผู้ผลิตยังสามารถสมัครใจที่จะกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำนอกเหนือจากที่รัฐบังคับไว้ได้อีกด้วย (Voluntary Australian standards) ซึ่งมาตรฐานสมัครใจนี้มีส่วนสำคัญในการช่วยปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยที่รัฐกำหนดอย่างไรก็ตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตสมัครใจกำหนดขึ้นนี้อาจเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งแตกต่างจากมาตรฐานบังคับที่จะต้องเป็นข้อกำหนดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยเท่านั้น

⁴⁹ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 67-77.

(1.1.2) การกำหนดมาตรฐานการให้ข้อมูล (Information standards)

สินค้าแต่ละชนิดนั้นมีคุณสมบัติ (Properties) วิธีการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ผลิตต้องให้รายละเอียดและข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสินค้า อาทิ คุณสมบัติ ส่วนประกอบ ขนาดบรรจุวิธีการผลิตหรือกระบวนการผลิต และวิธีใช้ที่เหมาะสม การเก็บรักษา ตลอดจนอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (ถ้ามี) จากการใช้สินค้านั้น

ปัจจุบันเครือรัฐออสเตรเลียมีการกำหนดมาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้าบริโภคไว้หลายประเภท เช่น ของเล่นเด็กที่มีแม่เหล็กเป็นส่วนประกอบ กำหนดให้มีคำแนะนำเพื่อป้องกันกรณีเด็กอาจกลืนแม่เหล็กดังกล่าวเข้าไป หมวกกันน็อกมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบ การผลิต จักรยานออกกำลังกายมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบ และคำแนะนำในการใช้ เครื่องสำอางและเครื่องแต่งตัวมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการระบุส่วนประกอบ เป็นต้น ซึ่งการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานบังคับความปลอดภัย ถือเป็นความผิดทางอาญา ในกรณีเป็นบุคคลธรรมดาโทษปรับสูงสุด \$ 220,000 ล้านดอลลาร์และในกรณีเป็นนิติบุคคลมีโทษปรับสูงสุด \$ 1.1 ล้านดอลลาร์ที่รับผิดชอบมีอำนาจในการออกประกาศเรียกคืนสินค้าบริโภคได้เนื่องจากสินค้าบริโภคนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานบังคับที่กำหนดไว้

(1.2) การแจ้งเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัย (Safety warning notices)

มาตรการแจ้งเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัยเป็นมาตรการใหม่ที่ the ACL ได้นำมาบัญญัติไว้เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้อาณาจารย์รัฐมนตรีของสหพันธรัฐ หรือมลรัฐ หรืออาณาเขตปกครองตนเองที่มีหน้าที่รับผิดชอบ (A responsible minister) ประกาศแจ้งเตือน (Safety warning notice) ทั้งนี้ ในกรณีที่รัฐมนตรีเครือรัฐเป็นผู้ออกประกาศแจ้งเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัยและต่อมาหากเห็นว่าสินค้าบริโภคนั้นอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการตาย เจ็บป่วยร้ายแรง หรืออันตรายร้ายแรงแล้ว รัฐมนตรีเครือรัฐมีอำนาจในการออกคำสั่งห้ามขายชั่วคราว (Interim Ban) หรือ ออกคำสั่งเรียกคืนสินค้า (Mandatory Recall) ได้ทันที และต้องแจ้งผู้จำหน่ายทราบข้อเท็จจริงก่อนเพื่อให้โอกาสผู้จำหน่ายชี้แจงโต้แย้งข้อกล่าวหาก่อนที่จะมีการออกคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าดังกล่าวในทุกกรณี ซึ่งผู้จำหน่ายต้องชี้แจงโต้แย้งเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่า 10 วันนับแต่ได้รับร่างคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภค

เว้นแต่ว่ารัฐมนตรีเครือรัฐเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สินค้าบริโภคนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตอย่างฉับพลัน (Imminent risk of death) หรือความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยอย่างร้ายแรงหรืออันตรายอย่างร้ายแรง (Serious illness of serious injury) ก็ให้อาณาจารย์รัฐมนตรีในการประกาศคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคชั่วคราวได้ทันที

(1.3) การห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภค (Bans on consumer goods)

การห้ามจำหน่ายสินค้าแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคชั่วคราว (Interim Ban) และการห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคถาวร (Permanent Ban) โดยแยกอธิบายได้ดังนี้

(1.3.1) การห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคชั่วคราว เป็นกรณีที่ปรากฏว่าสินค้าบริโภคจะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลใดๆ หรือการใช้สินค้าตามปกติของผู้บริโภคหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้นมีลักษณะที่จะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายของบุคคลใด ๆ หรือไม่ ซึ่งหมายความรวมถึงการคาดหมายได้อย่างมีเหตุผลว่าจะมีการใช้สินค้าไม่เป็นไปตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้าหรือการใช้สินค้าอย่างผิดวิธี ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐมนตรีโดยออกประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรบนสื่ออินเทอร์เน็ต

(1.3.2) การห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคถาวร (Permanent Ban) เป็นกรณีที่ปรากฏว่า สินค้าบริโภคจะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลใด ๆ หรือการใช้สินค้าบริโภคตามปกติของผู้บริโภคหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้นมีลักษณะที่จะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายของบุคคลใด ๆ หรือไม่ ซึ่งหมายความรวมถึงการสามารถคาดเห็นได้อย่างมีเหตุผลหรือถึงเห็น (reasonably foreseeable use) ว่าจะมีการใช้สินค้าที่ไม่เป็นไปตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้า หรือการใช้สินค้าอย่างผิดวิธีด้วยหรือมีการออกประกาศคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคชั่วคราวและคำสั่งนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีโดยออกประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรบนสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อออกคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคถาวรได้

อย่างไรก็ตามกฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภค (Proposed ban notice) ระบุเหตุผลของการออกคำสั่งและต้องแจ้งผู้จำหน่ายทราบข้อเท็จจริงก่อนเพื่อให้โอกาสผู้จำหน่ายชี้แจงโต้แย้งข้อกล่าวหาก่อนที่จะมีการออกคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคถาวรในทูลเกล้าฯ ซึ่งผู้จำหน่ายต้องชี้แจงโต้แย้งเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่า 10 วันนับแต่ได้รับร่างคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภค เว้นแต่ว่ารัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สินค้านั้นจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตอย่างฉับพลัน (Imminent risk of death) หรือความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยอย่างร้ายแรงหรืออันตรายอย่างร้ายแรง (Serious illness or serious injury) รัฐมนตรีก็มีอำนาจในการประกาศคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคถาวรได้ทันที

(2) มาตรการเรียกคืนสินค้าบริโภค (Recall of consumer goods)⁵⁰

⁵⁰ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 77-92.

มาตรการเรียกคืนสินค้าในประเทศออสเตรเลียตามกฎหมาย The Trade Practices (Australian Consumer Law) Amendment Act (No.2) 2010 (The ACL) เป็นมาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองความปลอดภัยจากการบริโภคสินค้าของผู้บริโภคหากปรากฏลักษณะอันตรายหรือไม่ปลอดภัยของสินค้าเกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้บริโภคซื้อไปแล้วด้วยการนำสินค้าที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายกับผู้บริโภคออกจากห่วงโซ่ของการจัดจำหน่ายหรือออกจากกรอบการคุ้มครองของผู้บริโภคเพื่อกำจัดความไม่ปลอดภัยให้เร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยเป็นการนำสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือส่วนประกอบของสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตรายนั้นไปแก้ไขหรือซ่อมแซมเพื่อกำจัดลักษณะที่ก่อให้เกิดอันตรายหมดสิ้นไป และดำเนินการแจ้งเตือนต่อสาธารณะถึงอันตรายที่เกิดขึ้น รวมถึงแจ้งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เข้ามากำกับดูแลมาตรการเรียกคืนสินค้าให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเหมาะสม

การเรียกคืนสินค้าบริโภคทั่วไปอยู่ภายใต้กฎหมาย The Trade Practices (Australian Consumer Law) Amendment Act (No.2) 2010 (The ACL) ซึ่งมีหน่วยงานที่เรียกว่า The Australian Competition and Consumer Commission (ACCC) เป็นผู้รับผิดชอบ

อย่างไรก็ตาม หน่วยงาน ACCC จะไม่มีเขตอำนาจเหนือสินค้าบางประเภทที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะโดยสินค้าเฉพาะอย่างเหล่านั้นจะมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะกำกับดูแลเกี่ยวกับการเรียกคืนสินค้าเช่น the Therapeutic Goods Administration (TGA) มีอำนาจในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและอายุรเวท Food Standards Australia New Zealand (FSANZ) มีอำนาจในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค-อาหาร-เครื่องดื่ม-ส่วนประกอบของสิ่งบริโภค the Australian Pesticides and Veterinary Medicines Authority (APVMA) มีอำนาจในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เคมีภัณฑ์รักษาสัตว์ the Department of Infrastructure, Transport, Regional Development and Local Government (Infrastructure) มีอำนาจในสินค้าที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะ เป็นต้น

ส่วนใหญ่ผู้ผลิตในประเทศออสเตรเลียมักจะดำเนินการเรียกคืนสินค้าบริโภคโดยสมัครใจเพื่อรักษาชื่อเสียงทางการค้าของตนอย่างไรก็ตามสามารถแบ่งการดำเนินการเรียกคืนสินค้าบริโภคออกเป็นการบังคับให้เรียกคืน (Compulsory recall) และการเรียกคืนโดยสมัครใจ (Voluntary recall)

(2.1) การบังคับให้เรียกคืนสินค้าบริโภค (Compulsory recall of consumer goods) กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการออกคำสั่งเรียกคืนสินค้าบริโภค (Recall notice) โดยประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรทางสื่ออินเทอร์เน็ต เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสินค้าบริโภคมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(ก) สินค้าบริโภค จะหรืออาจจะ (Will or may) ก่อให้เกิดอันตรายของบุคคลใด ๆ

(ข) การใช้สินค้าบริโภคตามปกติของผู้บริโภคหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้นมีลักษณะที่จะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคล ซึ่งหมายความรวมถึงการสามารถคาดเห็นได้อย่างมีเหตุผล (Reasonably foreseeable use) ว่าจะมีการใช้สินค้าบริโภคที่ไม่เป็นไปตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้า หรือการใช้สินค้าบริโภคอย่างผิดวิธีด้วย

(ค) สินค้าบริโภคนั้นมีการกำหนดมาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้าบริโภคไว้และยังคงมีผลบังคับอยู่ และสินค้าดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรฐานบังคับที่ได้กำหนดไว้

(ง) สินค้าบริโภคนั้นอยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคชั่วคราว (Interim Ban) หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าบริโภคงาวร (Permanent Ban) และ

(จ) เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้จัดจำหน่าย (Supplier) รายหนึ่งหรือมากกว่าไม่ปฏิบัติตามให้เป็นที่พอใจต่อรัฐมนตรีเพื่อป้องกันเหตุที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคล

หากผู้จัดจำหน่ายไม่ดำเนินการเรียกคืนสินค้าบริโภคตามคำสั่งบังคับให้เรียกคืนตามที่รัฐมนตรีได้ประกาศ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในประกาศ หรือล้มเหลวในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ หรือฝ่าฝืนจัดจำหน่ายสินค้า ถือว่าเป็นความผิด และต้องได้รับโทษกรณีผู้จัดจำหน่ายเป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 1,100,000 AUSS กรณีผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายไม่ได้เป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 220,000 AUSS ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นความรับผิดเด็ดขาด (strict liability) ซึ่งศาลไม่ต้องพิจารณาว่าผู้ที่ต้องรับผิดนั้น ได้กระทำละเมิดด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ แต่มุ่งเน้นที่ความบกพร่องหรืออันตรายของสินค้าและความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากความบกพร่องหรืออันตรายของสินค้าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย

ทั้งนี้คำสั่งให้เรียกคืนสินค้าต้องระบุลักษณะของความปลอดภัยหรือลักษณะเฉพาะของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สินค้าบริโภคตามปกติของผู้บริโภคหรือตามความมุ่งหมายของสินค้าบริโภคนั้นมีลักษณะที่จะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคล ซึ่งหมายความรวมถึงการสามารถคาดเห็นได้อย่างมีเหตุผลหรือถึงเห็น (Reasonably foreseeable use) ว่าจะมีการใช้สินค้าที่ไม่เป็นไปตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้าหรือการใช้สินค้าอย่างผิดวิธีด้วย

อย่างไรก็ตามด้วยเหตุที่คำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้านั้นส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงทางการค้าของผู้จัดจำหน่าย ดังนั้นเพื่อให้ประกาศดังกล่าวเป็นไปโดยชอบธรรมและพอสมควรแก่เหตุ ก่อนที่จะประกาศคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้า กฎหมายจึงกำหนดให้รัฐมนตรี

เครือข่ายจัดทำร่างคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้า (Proposed recall notice) และประกาศทางอินเทอร์เน็ต โดยระบุเหตุผลเกี่ยวกับสาเหตุที่ต้องออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าและต้องแจ้งบุคคลซึ่งเป็นผู้จัดหาสินค้านั้นทราบเพื่อให้โอกาสแก่บุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ (The Commission) ให้จัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง

อันเกี่ยวเนื่องกับการเรียกคืนสินค้านั้น โดยผู้จัดหาสินค้าจะต้องดำเนินการทำคำร้องขอให้คณะกรรมการจัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในร่างคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้านี้ ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดจะต้องไม่น้อยกว่า 10 วันเมื่อกำหนดระยะเวลาที่ให้โอกาสผู้จัดหาสินค้าร้องขอคณะกรรมการให้จัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงสิ้นสุดลงแล้ว หากว่า

- ถ้าไม่ปรากฏว่ามีผู้จัดหารายใดทำหนังสือร้องขอให้คณะกรรมการจัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง ให้คณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีเครือข่ายทราบ

- ถ้ามีผู้จัดหาหนึ่งคนหรือมากกว่านั้นแจ้งขอให้คณะกรรมการจัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง คณะกรรมการต้องกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง และแจ้งให้ผู้จัดหาดังกล่าว รวมถึงรัฐมนตรีเครือข่ายทราบ ซึ่งกำหนดวันนัดประชุมจะต้องไม่น้อยกว่า 5 วัน แต่ไม่เกิน 14 วัน นับแต่กำหนดระยะเวลาที่ให้โอกาสผู้จัดหาสินค้าร้องขอคณะกรรมการให้จัดประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงสิ้นสุดลง

หลังจากได้ข้อสรุปจากการประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการจะต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการบังคับให้เรียกคืนสินค้าเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีเครือข่ายว่าแนะนำให้ออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในร่างคำสั่งเรียกคืนโดยไม่แก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ หรือออกคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าโดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างคำสั่งให้เรียกคืนตามที่คณะกรรมการแนะนำ หรือไม่ออกคำสั่งให้เรียกคืน ซึ่งโดยหลักแล้วรัฐมนตรีเครือข่ายผู้ผูกพันที่จะต้องดำเนินการใด ๆ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการดังกล่าว แต่รัฐมนตรีเครือข่ายจะไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นก็ได้ โดยจะต้องให้เหตุผลของการตัดสินใจไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเป็นหนังสือ และประกาศลงบนอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ คณะกรรมการจะต้องทำสำเนาคำแนะนำที่ให้กับรัฐมนตรีและส่งให้ผู้จัดหาทุกรายที่เข้าประชุมทราบด้วย

อย่างไรก็ตามรัฐมนตรีเครือข่ายไม่จำเป็นต้องออกร่างคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้า หากเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สินค้านั้นจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตอย่างฉับพลัน (Imminent of death) หรือความเสียหายต่อการเจ็บป่วยอย่างร้ายแรงหรืออันตรายอย่างร้ายแรง

(serious illness or serious injury) ซึ่งในกรณีดังกล่าวรัฐมนตรีก็มีอำนาจในการประกาศคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้าได้ทันที⁵¹

การจัดการกับสินค้าที่ใช้มาตรการบังคับเรียกคืนแบ่งออกเป็น 2 กรณี⁵² คือ

(1) กรณีที่ระบุตัวผู้จำหน่ายได้ รัฐมนตรีอาจกำหนดให้ผู้จำหน่ายแจ้งต่อสาธารณะ หรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องตามที่ได้ระบุไว้ในคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าบริโภคนั้นว่าจะดำเนินการวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1.1) การเรียกคืนเพื่อซ่อมแซมสินค้าบริโภค (Repair the goods) เพื่อให้อันตรายและความบกพร่องใด ๆ ในสินค้าบริโภคที่ระบุในคำสั่งให้เรียกคืนสินค้าได้รับการเยียวยา และเมื่อซ่อมแซมสินค้าแล้วเสร็จ สินค้าบริโภคนั้นก็ต้องเป็นไปตามมาตรฐานบังคับ ทั้งนี้ ผู้จำหน่ายต้องรับภาระสำหรับค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสินค้า รวมถึงค่าขนส่งสินค้าที่จำเป็นเพื่อมาซ่อมแซมด้วย

(1.2) ให้ดำเนินการทดแทนสินค้าบริโภคให้ใหม่ (Repair the goods) ซึ่งต้องเป็นสินค้าบริโภคอย่างเดียวกัน (Similar consumer good) และต้องไม่มีความบกพร่องหรือลักษณะที่อันตรายหลงเหลืออยู่อีก อีกทั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานบังคับที่กำหนดไว้ด้วย และให้ผู้จำหน่ายรับภาระสำหรับค่าใช้จ่ายในการนำสินค้ามาเปลี่ยนใหม่ รวมถึงค่าขนส่งสินค้าที่จำเป็นด้วย (มาตรา 124 (4))

(1.3) การเรียกคืนสินค้าบริโภคเพื่อคืนราคาสินค้า ซึ่งถ้าผู้บริโภคได้รับสินค้าจากผู้จำหน่ายเกินกว่า 12 เดือนแล้ว ราคาสินค้าที่จะต้องคืนก็จะลดลงได้

(2) ในกรณีที่ไม้อาจะระบุตัวผู้จำหน่ายได้ ให้รัฐมนตรีออกคำสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการเก็บสินค้าบริโภคไว้ หรือทำลายสินค้า หรือดำเนินการตามวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร

(2.2) การเรียกคืนสินค้าบริโภคโดยสมัครใจ (Voluntary recall of consumer goods) เมื่อปรากฏลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- สินค้าบริโภค รวมถึงสินค้าบริโภคที่ได้กลายเป็นส่วนควบหรือสิ่งติดตราตรึง จะหรืออาจจะ (Will of may) ก่อให้เกิดอันตรายของบุคคลใด ๆ

- การใช้สินค้าบริโภคตามปกติของผู้บริโภคหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้นมีลักษณะที่จะหรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคล ซึ่งหมายความรวมถึงการสามารถ

⁵¹ สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อังแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 83.

⁵² สุทธิณี บริสุทธิธรรม. อังแล้ว เจริญรอดที่ 8. หน้า 83-85.

คาดเห็นได้อย่างมีเหตุผลหรือแล้งเห็น (Reasonably foreseeable use) ว่าจะมีการใช้สินค้าบริโภคที่ไม่เป็นไปตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้า หรือการใช้สินค้าอย่างผิดวิธีด้วย

- สินค้าบริโภคนั้นมีการกำหนดมาตรฐานบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้าไว้และยังคงมีผลบังคับอยู่ และสินค้าดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรฐานบังคับที่ได้กำหนดไว้ หรือเชื่อได้ว่าสินค้าบริโภคนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานบังคับที่กำหนดไว้

- สินค้าบริโภคนั้นอยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าชั่วคราว (Interim Ban) หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าถาวร (Permanent Ban)

เมื่อผู้จัดจำหน่าย (Supplier) ได้ดำเนินการเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจแล้ว ให้ผู้จัดจำหน่ายทำหนังสือแจ้งต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจภายใน 2 วันนับแต่เริ่มดำเนินการเรียกคืนสินค้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ระบุสินค้าบริโภคที่อยู่ภายใต้การเรียกคืน และ

- ระบุถึงข้อบกพร่องหรืออันตรายที่มีอยู่ในสินค้าบริโภคหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สินค้าบริโภคที่สามารถคาดเห็นได้อย่างมีเหตุผลหรือแล้งเห็น (Reasonably foreseeable use) อันได้แก่ การใช้สินค้าตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้น ๆ การใช้สินค้าที่ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมาย ซึ่งรวมถึงการใช้ผิดวิธีด้วยและแจ้งลักษณะของความบกพร่องหรือลักษณะของอันตรายที่เกิดขึ้น และ

- หากสินค้าบริโภคนั้นมีการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยไว้ และสินค้านั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าสินค้านั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ให้ระบุลักษณะของการไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือตามที่เชื่อว่าจะไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือตามที่เชื่อว่าจะไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และ

- ระบุว่าสินค้าบริโภคนั้นอยู่ภายใต้คำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าชั่วคราว หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าถาวร

ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีประกาศการเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจของผู้จัดจำหน่ายลงบนสื่ออินเทอร์เน็ตแต่หากผู้จัดจำหน่ายไม่ดำเนินการแจ้งให้รัฐมนตรีทราบภายใน 2 วัน ถือว่าเป็นความผิด และต้องได้รับโทษ กรณีผู้จัดจำหน่ายเป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 16,650 AUSS กรณีผู้ผลิต

ผู้จัดจำหน่ายไม่ได้เป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 3,330 AUSS ซึ่งความรับผิดดังกล่าวเป็นความรับผิดเด็ดขาด (Strict liability)

ส่วนการดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายให้นำข้อกำหนดการบังคับให้เรียกคืนสินค้ามาใช้บังคับ ซึ่งได้แก่ การซ่อมแซมแก้ไขสินค้า การทดแทนสินค้าให้ใหม่

หรือการชดใช้ราคากรณีเป็นสินค้าส่งออกซึ่งรัฐออกคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้าแล้ว บุคคลที่จัดหาสินค้าบริโภคนำไปยังนอกเครือรัฐออสเตรเลียต้องแจ้งคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้าเป็นหนังสือให้แก่บุคคลที่ได้รับการจัดหาสินค้านั้นที่อยู่นอกออสเตรเลียโดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้นับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้าโดยกำหนดข้อมูลที่ต้องแจ้งดังนี้

- ระบุว่าสินค้าบริโภคนำไปนั้นอยู่ภายใต้คำสั่งบังคับให้มีการเรียกคืน

และ

- ระบุถึงข้อบกพร่องหรืออันตรายที่มีอยู่ในสินค้าบริโภคนำไป หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สินค้าที่สามารถคาดเห็นได้อย่างมีเหตุผล (Reasonably foreseeable use) อันได้แก่ การใช้สินค้าตามปกติหรือตามความมุ่งหมายของสินค้านั้น ๆ การใช้สินค้าที่ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมาย ซึ่งรวมถึงการใช้ผิดวิธีด้วย และแจ้งลักษณะของความบกพร่องหรือลักษณะของอันตรายที่เกิดขึ้น และ

- ระบุว่าสินค้าบริโภคนำไปอยู่ภายใต้คำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าชั่วคราว หรือคำสั่งห้ามจำหน่ายสินค้าถาวร

- และเพื่อให้รัฐเข้ามากำกับดูแลเพื่อให้การแจ้งบุคคลนอกออสเตรเลียเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ส่งสำเนาหนังสือที่แจ้งไปยังบุคคลที่อยู่นอกออสเตรเลียให้แก่รัฐมนตรีที่ออกหนังสือแจ้งการเรียกคืนสินค้าภายใน 10 วันนับแต่ได้แจ้งบุคคลที่อยู่นอกเครือรัฐออสเตรเลีย

มาตรการดังกล่าวใช้บังคับกับกรณีที่ผู้จัดจำหน่ายเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจด้วย ในกรณีที่รัฐออกคำสั่งบังคับให้เรียกคืนสินค้า หรือกรณีที่ผู้จัดจำหน่ายดำเนินมาตรการเรียกคืนสินค้าโดยสมัครใจและผู้จัดจำหน่ายฝ่าฝืนไม่แจ้งให้รัฐมนตรีเครือรัฐทราบหรือไม่แจ้งให้รัฐมนตรีเครือรัฐทราบภายใน 10 วันนับแต่ได้แจ้งบุคคลที่อยู่นอกออสเตรเลีย ถือว่าเป็นความผิด และต้องได้รับโทษตามที่มาตรา 200 ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดเด็ดขาด (Strict liability) ดังนี้

- กรณีผู้จัดจำหน่ายเป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 16,650 AUSS

- กรณีผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายไม่ได้เป็นองค์กรธุรกิจ จะถูกปรับไม่เกิน 3,330 AUSS

ผู้จัดจำหน่ายต้องรายงานข้อมูลและแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการทำลายสินค้า หรือการเยียวยาด้วยการชดใช้ราคาหรือทดแทนสินค้าให้ใหม่ ให้แก่ The ACCC ด้วย

ในบทนี้ทำให้ทราบถึงบทบัญญัติกฎหมายและข้อจำกัดของกฎหมาย และได้ทราบถึงแนวทางการบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศที่เป็นเกณฑ์ที่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบ

และนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายต่อไป ซึ่งในบทที่ 4 ที่จะกล่าวต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดจากการนำแนวคิดของกฎหมายต่างประเทศมาเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป